

MI BUKI, MI HEROE

CU MI BUKI DEN MI MAN,

MI TA E HEROE DI MAÑAN



Biblioteca
Nacional Aruba

FESTIVAL DI BUKI PA MUCHA

2011

28 DI OKTOBER - 4 DI NOVEMBER

Festival di Buki pa Mucha 2011 tin e tema **Mi buki, mi heroe.**
E lema ta **"cu mi buki den mi man, mi ta e heroe di mañan!"**

De Kinderboekenweek 2011 wordt een eerbetoon aan alle kinderboekfiguren die dapper durven te zijn. Dit jaar het thema 'superhelden', want in de kinderliteratuur zijn veel grote en kleine helden te vinden.

In veel kinderboeken staat de hoofdpersoon op een bepaald moment voor een keuze: grijp ik in of blijf ik aan de zijlijn staan. De keuze om iets te doen, maakt dat helden worden geboren. Een superheld hoeft niet iemand met bijzondere krachten te zijn, ook een ogenschijnlijk kleine daad kan iemand tot een grote held maken, zoals de dieren in de verhalen van Toon Tellegen, die met kleine daden zichzelf onsterfelijk maken.



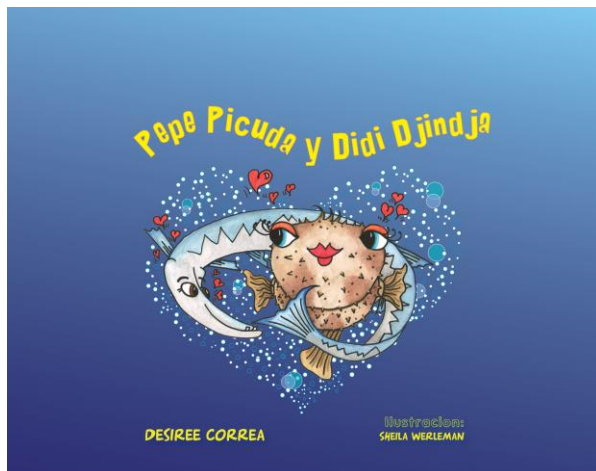
Naast bewerkingen van klassieke heldenverhalen over bijvoorbeeld Odysseus, worden ook nieuwe helden gecreëerd. Vaak zijn het helden tegen wil en dank, zoals Harry Potter. Overeenkomst tussen alle kinderboekhelden is dat hun naam niet verloren zal gaan.



In Nederland vindt de 57ste editie van de Kinderboekenweek plaats van 5 t/m 15 oktober 2011. Het thema van de Kinderboekenweek is **Superhelden, Over Dapper durven zijn!**

INHOUDSOPGAVE		PAGINA
KBF 2011	• Het kinderboekenweekgeschenk • Het Festival lied: Heroe di mañan • KBF 2011 Intro	4 5 7
Activiteiten	• Activiteiten voor de hele school • Openings- en sluitingsideeën • Heldenverhalen verzinnen • De held spelen • Een heldenstrip • Gevaarlijk werk • Wie is een held? • Wie is jouw held? • Knutselwerk • Heldenquiz • Heldenpuzzels • Kids are heroes	12
Tips	• Gedichten info	37
Kleurplaten	• Superhelden • Beroepshelden • Sprookjeshelden • Strips- en boekenhelden	40
Superhelden	• Superhelden info • Zorro	50 54
Heldenverhalen (fictief)	• De gelukkige prins • Kikker is een held • Momotaro, Japans heldenverhaal • Een helden-boeken-lijst	57 61 63 70
Oorlogshelden WO II	• Anna Frank info + verhaal • Boy Ecury • Oorlogsherinneringen	71 78 82
De helden van 9/11	• Heldenverhaal 9/11 • 5 Heroes to remember • De aanslagen van 9/11 -foto's en info	84 87 92

Het kinderboekenweekgeschenk



ARUBA

Pepe Picuda en Didi Djindja zijn 2 vissen die verliefd op elkaar zijn. Voordat ze dat tegen elkaar durven te zeggen denken ze dat ze moeten veranderen. Uiteindelijk komen ze te weten dat ze van elkaar houden precies zoals ze zijn.

Desiree Correa is geboren op Aruba op 20 oktober 1953 van Colombiaanse ouders. Ze werkt al meer dan 25 jaar in het onderwijs en momenteel geeft ze Papiamentse les op het Mon Plaisir College.

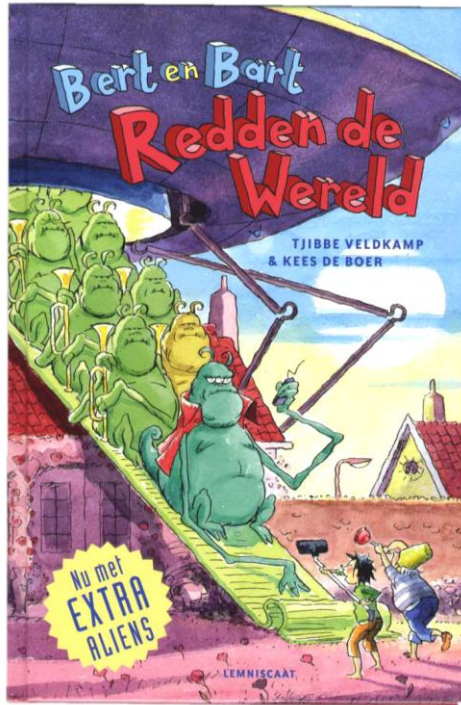
Zij schreef het boek 'Elefina Elefante' waarmee ze een prijs won in Venezuela. In 1984 werd 'Mosa's eiland' in Nederland uitgegeven en in 2009 verscheen dit boek ook in het Papiamentu. Later schreef zij verschillende kinder en jeugdboeken in het Papiamentu, o.a. 'Compa Nanzi', 'Drumi dushi', 'Un number pa e prinses', 'Manuel' en 'Den kibra di marduga'.

In 2003 schreef ze al eens een Kinderboekenweekgeschenk, het boek 'Domi den mondi', geïllustreerd door Ariadne Faries.



De Arubaanse grafisch ontwerpster **Sheila Werleman** illustreert ook kinderboeken. Zij heeft meerdere werken op haar naam staan, zoals 'Kitrin di florin', 'Landa Lily' en 'Si bestia por a papia'. Sheila studeerde aan het Grafisch Lyceum in Rotterdam en daarna op Pratt School of Design in New York.

Na 11 jaar voor Directie Onderwijs te hebben gewerkt, begon zij haar eigen bedrijf 'Smile Art & Design'.



"Op een dag vindt Bert een gootsteenplover. Bart vindt een oude stofzuigerbuis. De onafscheidelijke broers spelen dat het anti-Zurgh vernietigingswapens zijn, dat de gemene Zurghs de aarde aanvielen en dat zij, Bert en Bart, de aarde gingen redden. Dat bevalt hun moeder, de liefelijke Viola Lentelied, helemaal niet. Zij heeft een boek gelezen waarin stond dat schieten niet lief is. Viola pakt de gootsteenplover en de stofzuigerslang dan ook af. Bert en Bart willen hun wapens terug - koste wat het kost. Net wanneer zij bedacht hebben hoe ze hun wapens terug kunnen stelen, landt er een ruimteschip op hun huis. De Zurghs van de planeet Zurgh hebben lucht gekregen van de anti-Zurgh vernietigingswapens. Ook zij willen de wapens stelen. Daarna kunnen ze dan de aarde veilig vernietigen. Kunnen Bert en Bart de wereld redden? En zien ze hun wapens nog terug?"

Tjibbe Veldkamp is een Nederlandse schrijver en werd op 19 oktober 1962 te Groningen geboren. Hij studeerde psychologie en werd wetenschapper. In 1988 gaf iemand hem de suggestie om eens kinderboeken te gaan schrijven.

In 1990 begon hij hier serieus mee en in 1992 verscheen zijn eerste boek, *Een ober van niks*. Dit maakte hij in samenwerking van illustrator Philip Hopman, met wie hij nog meerdere boeken zou maken. Ook werkt hij samen met illustrator Kees de Boer.

Van 1993 tot 2000 werkte Tjibbe Veldkamp voor Disneytijdschriften, waar hij schreef voor de *Donald Duck* en *Disneyland*. Sinds 2001 is hij fulltime schrijver en vertaler.

Kees de Boer is een Nederlands striptekenaar, cartoonist en illustrator. Hij studeerde vier jaar aan de Grafische MTS in Amsterdam. Hij werkte voor Panorama, het Mickey Maandblad, vrijwel ieder kinderblad van Sanoma en Malmberg en deed veel illustraties voor uitgaven van Wolters Noordhoff en EPN.

Sinds 1996 illustreert hij ook veel kinderboeken, bijvoorbeeld die van Carry Slee en sinds 2004 vaak in samenwerking met Tjibbe Veldkamp, onder andere Agent en Boef.



HEROE DI MAÑAN

Cantica di Festival

Hunto cu mi amigonan
Busca den e bukinan
E storia,... storia cu ta pas.

Cu e aventura cu mi kier t'aden
Bay konkista y bin bek tanten
Manera... heroe di berdad

Den mente un reto
Cruz'e brug, djis bay p'e
Balente sin miedo
E bataya bay gan'e

Enemigo y miedo vence nan
Cu mi buki semper den mi man
Mi t'e heroe, heroe di mañan

E storia a bisa cu un bes
Un hoben cu tabata prins
A lucha, lucha contra un heks

"Un heroe" tur a bis'e ta
P'esey su premio tabata
Casa,... casa cu e prinses

Soldaat leu fo'i tera
Peliger pa su mes
Un heroe den guera
Ta defend'e pais

Enemigo y miedo vence nan
Cu mi buki semper den mi man
Mi t'e heroe, heroe di mañan

Nos tambe por, heroe nos por ta
Si lucha na final logr'e
E corona, diploma, e metanan
Converti den heroe (heroe)

Den mente un reto
Cruz'e brug, djis bay p'e
Balente sin miedo
E bataya bay gan'e

Enemigo y miedo vence nan
Cu mi buki semper den mi man
Mi t'e heroe, heroe di mañan (heroe, heroe)



KBF 2011 - HELDEN

Heldenmoed staat centraal in de Kinderboekenweek 2011. Dit onder het motto: 'Helden in kinderboeken'. - *Over dapper durven zijn.*

"Mi buki, mi heroe"
Cu mi buki den mi man, mi ta e heroe di mañan.

Maar wat is een held nu eigenlijk?

In veel kinderboeken staat de hoofdpersoon op een bepaald moment voor een keuze: grijp ik in of blijf ik aan de zijlijn staan. De keuze om iets te doen, maakt dat helden worden geboren. In de kinderliteratuur zijn veel grote en kleine helden te vinden.

DEFINITIE VAN EEN HELD

Een **held** (mannelijk) of **heldin** (vrouwelijk) is een bestaand, fictief of historisch persoon die, wanneer geconfronteerd met gevaar en rampspoed of vanuit een zwakke positie, moed en de bereidheid tot zelfopoffering betoont voor een grotere zaak. Aanvankelijk had dit heldendom vaak te maken met strijd of het uitblinken in iets, maar later werd dit uitgebreid tot een meer algemeen moreel uitblinken.

Verhalen van heldenmoed kunnen dienen als morele voorbeelden. In de klassieke oudheid speelden heldencultussen met de verering van vergoddelijkte helden zoals Herakles, Perseus, Kadmos en Achilles een belangrijke rol in de Oud-Griekse religie. Heersers en politici hebben zowel in de oudheid als in de hedendaagse wereld de verering van helden ingezet voor hun eigen apotheose (persoonsverheerlijking).

De heros

Oorspronkelijk is een held een moedige figuur die in (religieuze) mythes, sagen of legendes grootse daden verricht. Het woord is verwant aan het Welshe *caled*, wat *gehard* betekent.

Vaak zijn zulke helden van (half)goddelijke oorsprong en gaan hun daden de menselijke vermogens ver te boven, zoals bij de Griekse heroi, of bij twintigste-eeuwse superhelden als Superman en Spider-Man.

Een held is dus dapper en moedig en doet iets wat een ander, op dat moment, niet durft of kan. Een held kan iemand zijn die gevaar trotseert om een ander te helpen, dat kan persoonlijk of heel algemeen zijn. Men kan je een held noemen omdat je iets hebt uitgevonden of iets anders heel goed

kan, bijvoorbeeld een sport. Het kan iemand met bijzondere krachten te zijn, of niet. Ook een ogenschijnlijk kleine daad kan iemand tot een grote held maken.

En een kind die z'n vriend(en) zegt om dat jongetje niet te pesten is in mijn ogen zeker ook een held!

Helden zijn onder te verdelen in een aantal soorten, daarom volgt hieronder een overzicht:

Mythologische helden

Moedige figuren, vaak (half)goden, uit de oudheid; zoals Achilles, Ajax en Heracles. Heracles is een Griekse held, die ook bij de Romeinen bekend is, maar dan onder de naam Hercules. De naam Heracles staat gelijk aan: heldhaftigheid, kracht en machtsvertoon. Zelfs de moeilijkste taken wist Heracles te volbrengen alsof het niets was. Heracles was een soort supercop van heel Griekenland, er was een probleem, Heracles kwam, het probleem verdween of werd opgelost.

Historische helden

Historische helden zijn mannen en vrouwen die uitzonderlijke moed getoond hebben en die met hun daden onsterfelijke roem vergaard hebben. Zij kenden geen angst en waren desnoods bereid hun leven voor de goede zaak te offeren. Voorbeelden hiervan zijn Charles Darwin, Columbus, Napoleon en Mata Hari. Maar het kunnen ook Bijbelse figuren zijn, zoals Samson, Daniel (in de leeuwenkuil) of David (en Goliath). De gebroeders Wright worden helden genoemd omdat zij iets deden wat nog nooit eerder werd gedaan, zoals het uitvinden van een vliegtuig en daar een vlucht mee maken (december 1903).

De sprookjesheld

In veel sprookjes komen helden voor, in ouderwetse sprookjes is het vaak de jager of de prins, die een schone dame uit nood moet redden, zoals de prins in Doornroosje of de jager in Roodkapje. Maar ook in moderne sprookjes zijn er helden, zoals Shrek die Prinses Fiona redt.

Als prinsen te hulp komen, moeten ze vreemde en onmogelijke opdrachten volbrengen, door het volbrengen van deze opdrachten wordt het kwaad verslagen, maar vaak moet echter daarna steeds een nieuwe opdracht volbracht worden. Als dit lukt, is het kwaad voorgoed verslagen.

De superheld

Een **superheld** is een fictief karakter dat veel voorkomt in strips, films en televisieseries. Het gaat dan om een held met superkrachten of andere bovenmenselijke eigenschappen. Bekende voorbeelden zijn Superman, Spiderman en Batman of de heldin Wonderwoman. (zie superhelden info)



Superman, een van de bekendste superhelden

Strip- en tekenfilmhelden

Een **stripfiguur** is een personage dat optreedt in een stripverhaal. Dit hoeft niet altijd een fictief figuur te zijn, zoals het optreden van Julius Caesar in Asterix bewijst. Verschillende stripfiguren komen ook voor in tekenfilms of worden nagespeeld in speelfilms.

Een stripfiguur wordt soms ook wel *stripheld* genoemd. Daarbij kan het ook gaan om een antiheld, zoals bij Charlie Brown en Guust Flater, dat zijn meer 'helden op sokken'.

Bekende voorbeelden van striphelden zijn: ouwe gouwe zoals Kuifje, Suske en Wiske, Popeye, Asterix en Obelix en natuurlijk de nieuwe helden als Buzz Lightyear in Toy Story, en in De Reddertjes spelen Miss Bianca en Bernard de helden.

Boekenhelden

In veel kinderboeken komt een held voor, boeken die later soms ook verfilmt zijn, zoals Pipi Langkous, die wraak neemt op jongens die een kleine jongen pesten, of Robin Hood die van de rijke steelt om de arme te helpen en Kikker die zijn vriendjes redt ten tijde van een overstroming (voor boeken op school zie de 'helden-boeken-lijst').

Helden in het dagelijkse leven

Er zijn bepaalde beroepen waarbij men opgeleid wordt om mensen te redden, met name een brandweerman, de politie etc. Het openbaren van helden doet zich meestal voor bij gevaar waarbij mensenlevens op het spel staan en natuurlijk ook bij extreem gevaar zoals 9/11 of in oorlogsituaties.

De persoonlijke held

De betekenis van het woord "held" is tegenwoordig breed. Het kan worden aangetroffen in elke omstandigheid waarin men iemand bewondert. *"Je bent mijn held."* *"Hij was de held van de dag."* *"Wat een held!"* Iemand die ergens heel goed in is, of iemand waar je tegen opkijkt. Sporthelden of mensen uit de film- en muziekindustrie bijvoorbeeld, maar die noemen we ook wel 'idool'

Quotes, spreuken en uitspraken over helden:

- ☞ It takes a brave man to stand up for himself,
But it takes a braver man to stand up for someone else!
- ☞ Een held is iemand die zijn of haar leven geeft aan iets dat groter is dan hemzelf of haarzelf. *Joseph Campbell*
- ☞ Streef er meer naar om een held te zijn dan een held te lijken.
Balthasar Gracian
- ☞ Wees je eigen held, dat is goedkoper dan een bioscoopkaartje.
Douglas Horton
- ☞ Een held is een gewoon individu die doorzet en volhoudt ondanks de obstakels die het ontmoet.
Christopher Reeve
- ☞ Moeilijke tijden maken geen helden. De held in ons openbaart zich tijdens moeilijke tijden.
Bob Riley
- ☞ Een held is een mens die doet wat hij kan.
Romain Rolland

Wat maakt in jouw ogen iemand tot een held(in)?

Enkele antwoorden op het internet:

- Ik denk dat je een held bent als je je eigen belang overstijgt en niet meer aan jezelf denkt, maar alleen aan een ander of anderen die je op de één of andere manier kunt redden of helpen. En vaak is daar moed voor nodig, heel veel moed... Ik heb bewondering voor iedereen op wie dat van toepassing is, dan ben je voor mij een echte held.
- Ik heb best respect voor iemand die belangeloos een ander uit water redt. Is ook een held. Maar echte helden zijn mensen die anderen van een wisse dood hebben gered en dat maar al te vaak met hun eigen leven hebben moeten bekopen.
- Een echte held is in mijn ogen iemand die zijn eigen leven op het spel zet om dat van een ander (mens of dier) te redden.

Met dit lespakket tracht BNA u een verzameling voor het kleuter- en basisonderwijs aan te bieden om er een succesvolle Kinderboekenweek van te maken.

Veel le(e)splezier!

Hieronder nog enkele tips en aandachtspunten:

- Dit thema is tevens een prima uitgangspunt om kinderen (weer even) bewust te maken van hun rol bij pesten, je bent ook een held wanneer je iemand uit een vervelende situatie weet te redden.
- De tekenplaten kunnen het beste klein worden geprint en dan vergroten op het kopieerapparaat.
- Bij sommige activiteiten staat een leerjaar vermeld, kijk er toch even naar, de meeste activiteiten zijn goed aan te passen aan andere leerjaren.
- Geen held, zonder 'held op sokken', je hoeft niet altijd de held uit te hangen, ook dat is belangrijk om te weten.

Websites:

www.kinderpleinen.nl

www.jufjanneke.nl

www.stbernardus.net

www.wikipedia.nl

www.annefrank.org



Activiteiten voor de hele school

Voorleeswedstrijd:

Houd een voorleeswedstrijd vanaf groep 4. In elke groep worden voorrondes gehouden. Daar komen twee winnaars uit. Deze winnaars worden gekozen door de medeleerlingen. De twee winnaars van elke groep lezen, in een centrale ruimte waar de andere leerlingen ook aanwezig zijn, een verhaal voor en een daarvoor aangestelde jury bepaalt wie de uiteindelijke winnaar wordt. Dat is dan de schoolkampioen.

Als je een voorleeswedstrijd gaat houden, zie dan de bijlagen:

- Voorleeswedstrijd deelnemers voorleestips (bijlage 1)
- Voorleeswedstrijd jury evaluatieformulier (bijlage 2)

Kinderboekenmiddag:

Voor grote scholen kun je het best de school verdelen in onder/midden/bovenbouw. Plan voor elke bouw een kinderboekenmiddag in. Je kunt in groepjes van 8 kinderen, de volgende activiteiten gaan doen:

- Onder/middenbouw: video bekijken van een prentenboek/boek, kleurplaten van boeken maken, boekenleggers maken, poppenkastvoorstelling, voorlezen van boeken, boek maken van een doos, schminken, tekenen n.a.v. en verhaal
- Bovenbouw: gedicht maken, voorlezen, video bekijken, toneel: luisteren naar een verhaal en dit naspelen, verhalenwedstrijd: schrijf een verhaal, later wordt bekend gemaakt welk verhaal heeft gewonnen, tekenopdracht: maak een boekomslag van je favoriete boek, video: zie jezelf voorlezen, boekenlegger maken, striptekenen, maak een verhaal af..... lees een stukje van een verhaal voor aan de kinderen. Zij schrijven daarna hoe het verhaal afloopt.

Voorlezen:

Leuke variaties op het thema voorlezen:

-  Vreemde juf: Alle leerkrachten lezen voor, maar dan niet aan hun eigen klas maar iedere dag in een andere klas. Om maar een voorbeeld te noemen; de juf of meester van klas 6 kan ineens aan klas 1 een kort verhaal voorlezen en de juf van klas 2 aan klas 4. (Een prentenboek voorlezen aan klas 6 is ook heel erg leuk...)
-  Je lievelingsboek: Laat de kinderen hun lievelingsboek mee nemen. De kinderen mochten met hun eigen boek op de foto. Daarna moesten ze de bladzijde of stuk uit het boek dat favoriet was voorlezen in de klas. Van deze bladzijde werd dan een kopie gemaakt. Daarna moesten ze op de kopie schrijven (eronder of er omheen) waarom ze dit stuk van het boek het leukst, spannend of griezelig etc. vonden. Uiteraard met goede argumenten! Deze werden op het raam geplakt, zodat de ouders en andere kinderen van school dit konden lezen.
-  Ouders: We vragen ouders om te komen voorlezen in de klas, ze brengen of zelf een boek mee of ze kiezen samen een boek met de juf of de kinderen (het fijnst is het als ze het eerste thuis even kunnen lezen). In de klas maken we een gezellige vertelhoek (schommelstoel of versierde vertelstoel, een lampje, kussentjes,...) Zijn er meerdere ouders op hetzelfde moment dan mogen de kinderen zelf kiezen bij welk verhaal ze aansluiten. De ouders kregen een boekenlegger, die de kinderen hadden gemaakt, als aandenken.
-  Ingesproken verhaal: Een verhaal zelf inspreken op cassette of cd en laten beluisteren in de boekenhoek, met het boek erbij...nog leuker.

Verhalen schrijven:

Laat kinderen in de laagste klassen een verhaal bedenken (de tekst), de kinderen in de hogere klassen schrijven het verhaal op, samen maken ze er een tekening bij. Een voorbeeld van combinaties kan zijn: klas 1 met klas 4, 2 met 5 en 3 met 6.

Bijlage 1

Voorleestips voor de deelnemers

Hoe lang mag er worden voorgelezen?

De kandidaat noemt de schrijver en de titel van het boek en leidt het verhaal kort in. Dan weten de toehoorders waar het fragment over zal gaan.

Daarna ga je het fragment voorlezen. Dit mag al met al niet langer dan vijf minuten duren!

Kiezen van een fragment:

Het valt vaak niet mee om een goed fragment te kiezen. Gebruik anders de onderstaande tips:

- Neem een boek waar je van houdt, maar denk ook aan je publiek
- Als je het moeilijk vindt om een boek te kiezen, vraag dan advies thuis, op school, in de bibliotheek of aan de boekhandel
- Je moet een verhaal of een stuk van een verhaal voorlezen uit een leesboek. Neem geen gedicht, schoolboek, tijdschrift of fotokopie.
- Probeer eerst hardop of het boek ook lekker voorleest, dan weet je meteen ook hoe lang het fragment duurt
- Probeer een mooi afgerond stuk te vinden
- Let op dat er wat gebeurt in je fragment
- Zorg dat er niet teveel personen in voorkomen anders moet je van tevoren zoveel uitleggen

Oefenen:

- Goede voorbereiding is het halve werk
- Gebruik de voorleestips en bedenk dat de jury hier straks ook op gaat letten
- Zorg dat je het fragment goed begrijpt
- Oefen het voorlezen een paar keer. Vraag of iemand er naar wil luisteren en

commentaar

wil geven. Laat die persoon wel eerst de voorleestips lezen.

Voorleestips:

- Noem voordat je begint met voorlezen de schrijver en de titel van het boek. Daarna zeg je heel kort waar het boek over gaat en vertel je een paar dingen die belangrijk zijn om het fragment te kunnen begrijpen
- Lees niet te snel voor, Neem de tijd of zoek een korter fragment. De vijf minuten

hoeven

- niet perse vol
- Spreek duidelijk
- Een keertje verspreken is niet erg
- Let op de juiste klemtonen. Oefen een keer hardop en laat iemand er naar luisteren
- Probeer geen toneel te spelen. Het gaat niet om de leuke stemmetjes. Boeiend voorlezen is wat anders
- Gebruik je stem wel om de sfeer van het verhaal duidelijk te maken: hard en zacht, variëren in tempo, blij of boos klinken, etc.
- Schreeuw nooit, maar doe alsof je schreeuwt! Dat kan heel goed.
- Probeer contact te houden met je luisteraars, kijk ze zo nu en dan eens aan

Succes!

Bijlage 2

Jury Voorleeswedstrijd

Naam jurylid:.....

Iedereen van harte welkom bij deze voorleeswedstrijd!

Het volgende is de bedoeling:

- Lees eerst de aandachtspunten door
- Geef elke deelnemer voor elk aandachtspunt een cijfer tussen de 1 – 10
- Tel de cijfers voor elke kandidaat bij elkaar, dat is het uiteindelijke cijfer

Aandachtspunten voor de jury:

1. Tekstbegrip

Was alles te begrijpen wat werd voorgelezen?
Werd de klemtoon steeds op de goede plaats gelegd?

2. Tempo

Las de kandidaat in een prettig tempo voor?
Waren er tempowisselingen waar dat nodig was?

3. Stemgebruik

Las de kandidaat verstaanbaar voor?
Gebruikte de kandidaat zijn stem zonder steeds stemmetjes te maken?
Paste het stemgebruik bij het verhaal?

4. Contact met het publiek

Keek de kandidaat zo nu en dan het publiek eens aan?

Groep	Naam	Aandachtspunten			Puntentotaal
		1	2	3	
		4			
4					
4					
5					
5					
6					
6					
7					
7					
8					
8					



Openingsideeën

De kinderboekenweek is een thema waar veel scholen aandacht besteden. Ik heb een aantal ideeën op een rijtje gezet die je kunt gebruiken als opening:

- Kies een leuk prentenboek en speel dit uit met een paar collega's van de school. Kies een boek dat past bij het thema van de kinderboekenweek. Erg geschikt zijn de boeken van Kikker.
- Maak een PowerPoint voorstelling van een prentenboek en laat dit zien. Je doet dit door van tevoren een scène uit een boek uit te beelden en met een digitale camera te fotograferen. Zo zet je verschillende scènes op de foto. Daarna maak je er met PowerPoint een geheel van.
- Nodig het leesbeest uit. Dit is een als dier verkleed persoon die dol is op lezen. Laat het leesbeest vertellen over zijn/haar favoriete boeken.
- Vertel een kort verhaal en laat een paar kinderen de personages en wat scènes laten zien. Spreek wel af dat het stilstaande plaatjes zijn en dat bij de tel 3 dit ook daadwerkelijk gebeurt. Bij de wisseling mogen ze weer even bewegen en daarna weer tellen tot 3.
- Maak met de kinderen maskers en geef een voorstelling. Bij dierenmaskers moet je ook aandacht besteden aan de manier van bewegen. Een poes loopt b.v. anders dan een olifant.
- Beeld d.m.v. een schimmenspel een verhaal uit



Tips voor een leuke afsluiting

- Geef met de groep een voorstelling voor de ouders n.a.v. een prentenboek,
- Zet de platen van een boek op dia of digitale foto (PowerPoint) en vertel hierbij het verhaal aan de kinderen,
- Laat elke groep in een centrale ruimte kort presenteren voor de andere kinderen of ouders, wat ze hebben gedaan. Dit kan een verhaaltje, een gedicht of een kort toneelstukje zijn. Hou het wel kort!
- Nodig alle ouders uit op school en maak een route door de school d.m.v. pijlen. In elke klas kunnen de kinderen een voorstelling of presentatie laten zien van een boek. Spreek van tevoren wel af wie welk boek doet om herhalingen te voorkomen. Tijdens de route komen de ouders een of meerdere keren langs een koffie/thee uitdeelpunt. (Maak er eventueel een combinatie met een bake-sale van.)

Heldenverhalen verzinnen



Kinderen verzinnen verhalen waarin zij zelf (of hun klasgenoten) de hoofdrol spelen.

Verloop:

1. Ga samen met de kinderen in een cirkel zitten, de groep concentreert zich op één van de klasgenoten. Over hem of haar wordt een verhaal verzonnen waarin hij of zij de held(in), de vedette, de ster is.
2. Er kan eventueel een voorwerp in de kring worden gelegd dat in het verhaal moet voorkomen, bijv. zwaard, helm, kroon, masker, etc.
3. Iedereen voegt iets toe aan het verhaal, ook het kind zelf heeft recht op inbreng.
4. Na ongeveer een minuut wordt het volgende kind in het verhaal geïntroduceerd. Het verhaal kan een nieuwe wending krijgen: de vorige held kan verdwijnen, maar de twee kunnen ook samen verder gaan met hun avontuur.
5. Wanneer een verhaal niet goed loopt, kan een nieuw verhaal begonnen worden.
6. Het verhaal duurt zolang tot iedereen meegespeeld heeft.
7. Sluit af met een luid applaus voor alle helden en heldinnen.

Deze activiteit kan iedere dag even gespeeld worden, iedere dag zo'n 3 tot 5 kinderen, zo komen alle kinderen in de klas aan de beurt waarover een verhaal wordt verzonnen.

Als de leerkracht de verhaaltjes opschrijft en uittipt kunnen ze worden uitgedeeld aan de kinderen, ze kunnen dan ook een tekening bij hun eigen heldenverhaal maken.

De held spelen (kleuteronderwijs, klas 1 en 2)

Materiaal

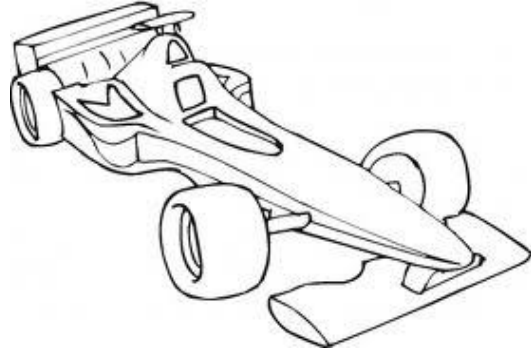
Foto's van politie, brandweer, ambulance, reddingsbrigade
Eventueel kleding (hoofddeksels) die de kinderen kunnen gebruiken voor het uitvoeren van het toneelstuk.

Tijd

20 minuten

Doel

De kinderen spelen een toneelstukje waarin ze zelf de (beroeps)held zijn.



- 🗣️ Bespreek met de kinderen welke beroepen gewaardeerd worden vanwege het gevaar dat het beroep met zich meebrengt zoals brandweerman en soldaat.
- 🗣️ Bespreek vervolgens beroepen waarbij de beoefenaars een speciale waardering krijgen vanwege de zorg die ze aan anderen besteden zoals dokter en verpleger.
- 🗣️ Als derde groep bespreekt u de beroepen waarbij de waardering te maken heeft met vermaak en ontspanning zoals sportman (kampioen) en popartiest. Vertel dat al deze mensen vaak als helden gezien worden.
- 🗣️ Vertel de kinderen dat ze een van deze helden mogen gaan spelen. Ze kunnen dat eventueel in groepjes doen. De kinderen spelen dat ze held zijn.
- 🗣️ Bespreek na elk toneelstukje welke soort held gespeeld is. Laat de andere kinderen commentaar geven en eventueel voordoen wat een dergelijke held nog meer zou kunnen doen.

Als afsluiting laat u de kinderen vertellen hoe ze zich voelen als ze een held spelen. Voelen ze zich anders dan normaal? Zijn ze minder bang? Is het prettig om iets heldhaftigs te doen? Spits het gesprek vooral toe op de emotionele beleving die de kinderen tijdens het spelen voelden.

Een heldenstrip (klas 3 – 6)

Materiaal

tekenmateriaal

Tijd

35 minuten

Doel

De kinderen tekenen een stripverhaal over iemand die vanwege zijn beroep iets heldhaftigs doet.



- ☺ Vraag de kinderen of ze beroepen kunnen noemen waarbij de mensen iets heldhaftigs moeten doen. Laat ze er kort over vertellen, waarbij u duidelijk maakt dat je onder 'heldhaftig' verschillende dingen kunt verstaan: iets voor jezelf doen zoals een bergbeklimmer of een stuntman, of iets voor anderen doen zoals een brandweerman, een soldaat of een reddingswerker.
- ☺ Vertel dat de kinderen een stripverhaal gaan tekenen over iemand die vanwege zijn beroep iets heldhaftigs doet. Ze mogen zelf weten welke beroep ze kiezen.
- ☺ De kinderen tekenen een stripverhaal, waarbij ze niet alleen laten zien wat de held doet maar ook welk beroep de held heeft. Er moet dus een koppeling zijn met het beroep. Dit kan individueel of in groepjes; waarbij het verhaal eerst in de groep wordt verzonnen en ieder kind een hokje erbij tekent.
- ☺ Na afloop laat u de striptekeningen door de klas rouleren, zodat alle kinderen ze kunnen zien en lezen.
- ☺ Bespreek de stripverhalen aan de hand van vragen als:
 - Over welke held gaat het stripverhaal?
 - Welk beroep heeft de held?
 - Wat maakt de hoofdpersoon tot held? (Wat is de heldendaad?)
 - Vindt de hoofdpersoon zichzelf een held. Vinden anderen hem of haar een held? Wat vind jij?
- ☺ Vraag tot slot of de kinderen zelf weleens dromen om een held te zijn zoals in stripverhalen. Waarom willen ze dat? (Spanning, waardering) Zijn er ook nadelen aan verbonden?

Gevaarlijk werk (klas 1 – 6)

Materiaal

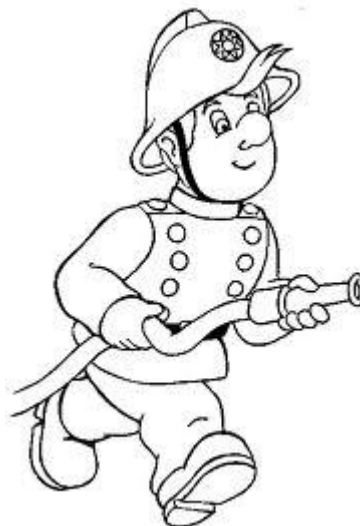
foto's of kleurplaten van beroepen met gevaarlijk werk

Tijd

30 minuten

Doel

De kinderen praten over helden en idolen aan de hand van afbeeldingen en artikelen in kranten en tijdschriften.



- ☞ Schrijf op het bord 'gevaarlijk werk'. Vraag de kinderen of ze een beroep kunnen noemen dat gevaarlijk werk met zich meebrengt. Ze mogen de beroepen op het bord schrijven, zodat er een woordveld ontstaat.
- ☞ Bespreek het woordveld en voeg zo nodig beroepen toe. Mogelijke beroepen zijn: soldaat, politieman, detective, brandweer, stuntman, bodyguard, spion, reddingswerker.
- ☞ Bespreek de beroepen afzonderlijk aan de hand van vragen als:
 - Wat houdt het beroep in? Wat moet je precies doen?
 - Heb je speciale kleding nodig?
 - Heb je speciale materialen of gereedschappen nodig?
 - Waarom is het gevaarlijk werk?
 - Wat wordt er gedaan om het beroep veilig te maken?
- ☞ Bespreek waarom de mensen die deze beroepen uitoefenen soms als held worden beschouwd. Denk aan de reddingswerkers na de aanslag in New York, Amerika op 11 september 2001, die door president Bush tot volkshelden werden uitgeroepen. (zie info)

Vraag tot slot welke beroepen de kinderen zelf zouden willen uitoefenen en waarom.

WIE IS EEN HELD? - WIE KENT EEN HELD?

Deze activiteit kan op verschillende manieren worden uitgevoerd:

- de kinderen kunnen in een kring zitten en vertellen, of
- er kan een opstel worden geschreven die daarna kunnen worden voorgelezen.

De leerkracht kan als inleiding zelf een ervaring vertellen over:

- die keer dat zij/hij de hond van de burens heeft gered, of
- die keer dat iemand haar/hem heeft gered toen zij/hij in het water viel (en nog niet kon zwemmen).

Voorbeeldverhaal (waar gebeurt):

"Een keer wilden we gaan voetballen met wat jongens. Om op het veld te komen moest je over een brug lopen, die brug ging over een sloot. Toen we naar het veld liepen zag mijn kleine broertje een eend met kuikentjes in de sloot zwemmen, hij vond het leuk om te zien hoe ze zwommen. Naast de sloot was ook een muurtje, best hoog, en hij wilde natuurlijk op het randje van die muur klimmen om te kijken. Hij rende erheen en opeens zag ik hem niet meer, want er stonden ook allemaal bosjes, ik hoorde wel een enorme plons. Ik schrok me een ongeluk! Snel rende ik hem achterna en sprong ik in de sloot, ik keek waar mijn broertje was en zwom naar hem toe. Ik trok hem mee naar de rand en iemand was al hulp gaan halen. Er kwam een vrouw aan en ik duwde als eerst mijn broertje naar boven en daarna trok ze mij naar boven."

Heb je ook iemand gered of ben je ooit gered? > VERTEL!

* Als een kind gepest wordt en je komt voor hem op (je zegt er wat van of je gaat hulp halen) is dat ook een heldendaad!

Voor de helden in de klas zijn er (zelfgemaakte) medailles, of een andere beloning! Zie knutselwerk om zelf een medaille te maken.



WIE IS JOUW HELD?

Is jouw vader of moeder ook zo geweldig, of misschien een oom of je grote broer? Vraag de kinderen wie hun held is, de held hoeft geen familie te zijn.

DE OPDRACHT: Maak een poster van je held.

Pietje puk 	Naam Pietje Puk Leeftijd 34 jaar Geslacht Man Lengte 1.80 m. Kleur haar Bruin haar Kleur ogen Groene ogen
Pietje puk is mijn vader, hij is bakker en houdt veel van voetbal. Blauw is zijn lievelingskleur, hij vindt honden de leukste dieren, vooral een Rottweiler. Pizza eet hij het liefst en hij houdt van coca cola.	Mijn vader is mijn held omdat hij heel goed kan voetballen, hij scoort bij iedere wedstrijd. Een keertje was iemand tijdens voetballen gevallen en was z'n schouder uit de kom geraakt, toen heeft mijn vader die schouder weer gezet en hem naar de EHBO gebracht.

Op deze poster plak je:

- een foto (of meerdere)
- algemene informatie
- kort interview met je held
- waarom deze persoon je held is

Bij de algemene informatie vermeld je bijvoorbeeld:

- Naam
- Leeftijd
- Geslacht
- Lengte
- Kleur haar
- Kleur ogen

Interview-vragen kunnen zijn:

Je vermeld hier ook wat deze persoon van jou is? (vader, tante, neef, buurvrouw etc.)

- Wat doe je voor werk?
- Wat is je hobby?
- Van welke sport houdt je?
- Wat is je lievelingskleur?
- Welk dier vind je het leukst?
- Wat eet/drink je het liefst?

Waarom deze persoon je held is:

- Hier kun je zelf schrijven waarom je hem/haar een held vindt, of
- Je vraagt aan de persoon om je haar/zijn heldendaden te vertellen, of,
- Allebei!

In plaats van een poster kan je ook een boekje maken, de info verdeel je dan over 4 pagina's of meer.

KNUTSELWERK

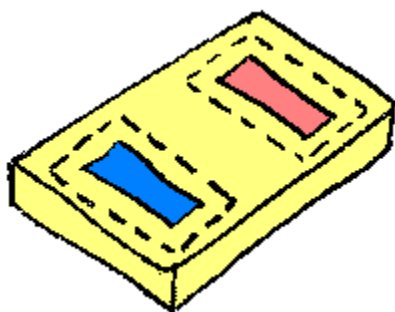
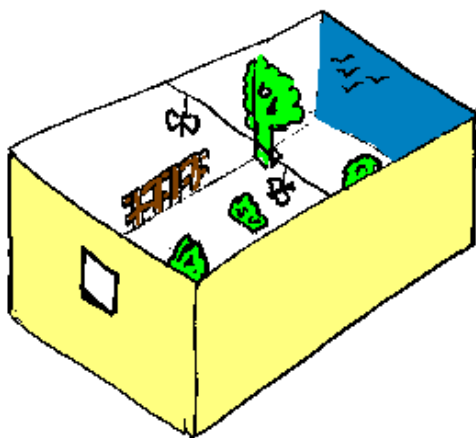
Vanzelfsprekend aangepast aan het onderwerp van de kinderboekenweek.

EEN KIJKDOOS

Wat heb je nodig:

- Schoenendoos.
- Plaatjes.
- Schaar.
- Doorzichtig gekleurd papier.
- Lijm.

Van een schoenendoos kan je een leuke kijkdoos maken. Neem de doos en maak aan de korte kant, ongeveer in het midden, een vierkant kijkgaatje. Binnen in de doos kan je met uitgeknipte plaatjes, bijvoorbeeld uit een kleurboek, stripboek of een tijdschrift, een leuk verhaaltje maken. De verschillende plaatjes zet je naast en achter elkaar, zodat er, als je door het kijkgaatje kijkt, diepte in zit.



De plaatjes moeten een omgevouwen strookje hebben, waarmee je ze vast kunt plakken. Dit vastplakken kan aan de onderkant, de zijkant en zelfs aan de bovenkant. In de deksel van de doos knip je enkele vierkante stukken en daar plak je doorzichtig, gekleurd, papier overheen. Nu de deksel erop en kijk dan maar door het gaatje. Het geeft een sprookjesachtig effect....

Je kan ook lijntjes spannen in de doos en daar bijvoorbeeld vogels van papier aan laten vliegen. Of aan een plaatje een strook papier plakken en door een gleufje in de zijkant van de doos steken, waardoor je het plaatje van buitenaf kan laten bewegen.

JE HELD IN PAPIER MACHÉ



Omdat een superheld misschien wat te moeilijk is om van papier maché te maken kan je ook denken aan iets dat bij hem/haar past; een teken of naam/letter.

Om papier maché te maken kun je het beste kranten gebruiken omdat ze het beste water absorberen. Gebruik behangerslijm of een (pvc) lijm die sterk houthoudend is (witte schoollijm).

Afhankelijk van wat je wilt maken, gebruik je de kranten in z'n geheel, scheur je ze in repen of in snippers. Als de snippers heel fijn zijn wordt je papier maché net als klei.

Je kunt de papier maché plat op een stuk karton plakken of ergens overheen plakken, je maakt dan een basis (geraamte) voor wat je wilt maken; bijvoorbeeld een wc-rol, een prop kranten, een ballon, je kunt dan een masker maken.

Het is ook heel goed te verven. Je kunt de verf met de lijm mengen en ook na het verven nog een laagje lijm aanbrengen, zodat het mooi gaat glanzen en het ook enigszins vochtbestendig wordt.

zie ook

www.kinderpleinen.nl

<http://hobby-en-overige.infonu.nl/hobby/11995-hoe-maak-je-papier-mache-papierpulp.html>

EEN BOEKENLEGGER



Knip een strook stevig papier (of plak het papier aan 2 kanten op karton) van 20 x 5 cm.

Knip een plaatje uit van je favoriete held (uit een stripboek of een kleurboek, eerst inkleuren natuurlijk) en plak het plaatje op de strook papier.

Voor de stevigheid kan je er nog een plastic laag over plakken (boeklon).

EEN RAAMHANGER of MOBIEL



Maak een rand van stevig gekleurd papier 2x, plak daar gekleurd doorzichtig papier (vliegerpapier) tussen en plak daarop een plaatje van je favoriete held.

Bovenaan maak je er een touwtje aan vast zodat je het kan ophangen.

Je kan ook een mobiel maken, hieronder een voorbeeld, de eekhoorn vervang je natuurlijk met je favoriete held!

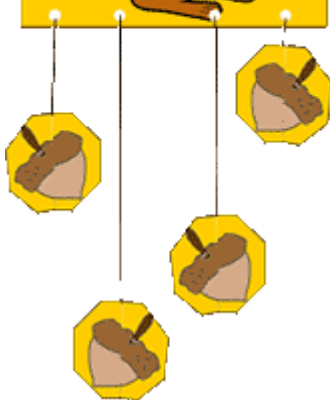
Benodigheden:

*printer, *stevig papier, *schaar, *kleurspullen
*perforator en *lijm



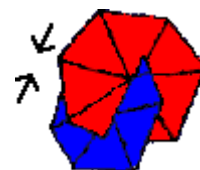
Zoek een leuk plaatje in een kleurboek van je favoriete held, (20 x 15 cm) kleur het in, knip het uit en plak het op stevig gekleurd papier.

Doe nu hetzelfde maar met kleine plaatjes. Of neem het rood/blauwe voorbeeld van hieronder. Natuurlijk kan je voor andere kleuren kiezen.

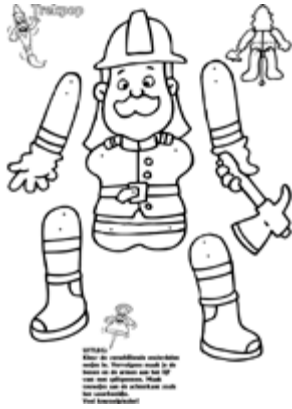


Knip de plaatjes tot het midden in en schuif de 2 kleuren in elkaar (zie voorbeeld).

Lijm een stukje draad tussen de beide zijden vast aan de bovenkant van de plaatjes en maak met de perforator gaatjes in het eekhoorn voorbeeld. Knoop de draadjes vast in de gaatjes.



EEN TREKPOP



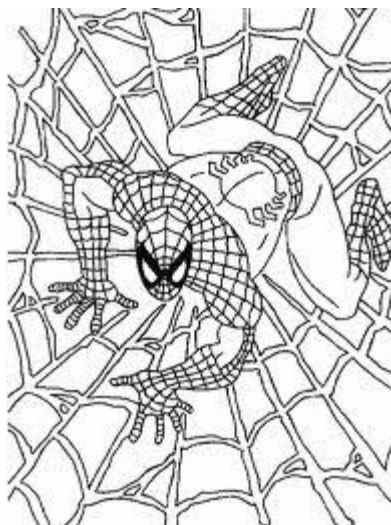
Voor de beschrijving van deze brandweertrekpop, zie:

www.knutselpagina.nl

EEN MEDAILLE

Knip het woord 'HELD' (HERO) of '# 1' uit karton en plak het op een ander stuk rond geknipt karton, plak er goudpapier overheen en druk het goed aan, zodat de letter goed zichtbaar worden, nu nog een mooi lint eraan.





HELDENPUZZEL 1

D	A	P	P	E	R	Z	N	J	A	D	T	V	S	G
O	T	U	Y	R	V	S	B	M	W	I	P	B	C	N
S	B	N	O	C	O	O	Y	H	N	U	I	X	E	Z
P	Q	U	L	P	I	X	Z	U	R	C	V	D	C	D
A	H	T	J	C	O	Y	W	C	G	F	A	I	M	Q
G	M	G	A	Q	S	F	R	I	X	D	U	B	N	W
E	W	R	K	L	O	W	F	V	N	S	R	I	L	T
D	O	U	M	H	T	I	U	E	M	S	T	R	I	J
L	V	K	H	K	E	F	D	O	R	A	D	R	B	O
E	B	R	F	B	T	L	U	R	J	I	E	S	W	Q
H	J	A	W	D	E	X	D	N	Y	M	N	L	S	A
R	X	C	Q	H	Q	U	Y	I	P	V	I	G	Z	T
E	H	H	Y	N	R	I	A	L	N	E	C	B	X	U
P	D	T	H	V	P	M	V	M	D	F	D	E	O	M
U	V	G	E	E	I	R	Y	K	G	O	S	F	A	Z
S	F	N	R	A	E	G	E	V	A	A	R	L	I	J

STRIJD
 HELDENDADEN
 DAPPER
 MOED
 SUPERHELD

OPOFFERING
 DURVEN
 HELDIN
 GEVAARLIJK
 KRACHT

ANTWOORDEN

puzzel 1

D	A	P	P	E	R	Z	N	J	A	D	T	V	S	G
O	T	U	Y	R	V	S	B	M	W	I	P	B	C	N
S	B	N	O	C	O	O	Y	H	N	U	I	X	E	Z
P	Q	U	L	P	I	X	Z	U	R	C	V	D	C	D
A	H	T	J	C	O	Y	W	C	G	F	A	I	M	Q
G	M	G	A	Q	S	F	R	I	X	D	U	B	N	W
E	W	R	K	L	O	W	F	V	N	S	R	I	L	T
D	O	U	M	H	T	I	U	E	M	S	T	R	IJ	D
L	V	K	H	K	E	F	D	O	R	A	D	R	B	O
E	B	R	F	B	T	L	U	R	J	I	E	S	W	Q
H	J	A	W	D	E	X	D	N	Y	M	N	L	S	A
R	X	C	Q	H	Q	U	Y	I	P	V	I	G	Z	T
E	H	H	Y	N	R	I	A	L	N	E	C	B	X	U
P	D	T	H	V	P	M	V	M	D	F	D	E	O	M
U	V	G	E	E	I	R	Y	K	G	O	S	F	A	Z
S	F	N	R	A	E	G	E	V	A	A	R	L	IJ	K



HELDENPUZZEL 2

B	A	T	M	A	N	Z	N	J	A	D	T	V	S	G
O	T	U	Y	R	V	S	S	U	P	E	R	M	A	N
S	B	N	T	C	O	O	Y	H	N	U	I	X	E	Z
R	Q	U	L	R	I	X	Z	U	R	C	V	H	C	D
U	H	T	J	C	A	Y	W	C	G	F	J	I	M	Q
O	M	G	I	R	O	N	M	A	N	W	U	N	N	N
F	W	R	K	L	O	W	S	V	Y	S	A	I	L	A
C	O	U	M	P	T	I	U	F	M	M	Y	B	I	M
I	V	K	H	K	R	F	D	O	O	A	D	R	B	R
T	B	R	F	B	T	R	U	W	J	R	E	S	W	E
S	J	A	W	D	O	X	R	N	Y	M	M	L	S	D
A	X	C	Q	Y	Q	E	Y	Y	P	V	I	E	Z	I
T	H	H	Y	N	D	I	A	L	N	E	C	B	R	P
N	D	T	H	N	P	M	K	L	U	H	K	M	U	S
A	V	G	O	E	I	R	Y	K	G	O	S	F	A	Z
F	F	W	R	A	E	M	E	G	A	M	I	N	D	Y

SUPERMAN
TRANSFORMERS
SPIDERMAN
FANTASTIC FOUR
MEGA MINDY

CATWOMAN
HULK
WONDERWOMAN
BATMAN
IRONMAN

ANTWOORDEN

puzzel 2

B	A	T	M	A	N	Z	N	J	A	D	T	V	S	G
O	T	U	Y	R	V	S	S	U	P	E	R	M	A	N
S	B	N	T	C	O	O	Y	H	N	U	I	X	E	Z
R	Q	U	L	R	I	X	Z	U	R	C	V	H	C	D
U	H	T	J	C	A	Y	W	C	G	F	J	I	M	Q
O	M	G	I	R	O	N	M	A	N	W	U	N	N	N
F	W	R	K	L	O	W	S	V	Y	S	A	I	L	A
C	O	U	M	P	T	I	U	F	M	M	Y	B	I	M
I	V	K	H	K	R	F	D	O	O	A	D	R	B	R
T	B	R	F	B	T	R	U	W	J	R	E	S	W	E
S	J	A	W	D	O	X	R	N	Y	M	M	L	S	D
A	X	C	Q	Y	Q	E	Y	Y	P	V	I	E	Z	I
T	H	H	Y	N	D	I	A	L	N	E	C	B	R	P
N	D	T	H	N	P	M	K	L	U	H	K	M	U	S
A	V	G	O	E	I	R	Y	K	G	O	S	F	A	Z
F	F	W	R	A	E	M	E	G	A	M	I	N	D	Y



HELDENQUIZ

Wat weet jij over helden?

Test je kennis door de volgende vragen te beantwoorden:

1) Wat is de naam van de gele auto in Transformers?

2)

Hoe heet het hulpje van Batman?

3)

Wat kan Superman doden?

4)

Hoe heet het buurmeisje van Spiderman?

5)

Wat is de echte naam van Spiderman (in de film)?

6)

Wat is de echte naam van Batman (in de film)?

7) Welke 4 superkrachten hebben de Fantastic Four?

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

8) Hoe heet de laatste film van Harry Potter?

9)

Waar woont Batman?

10)

Welke kleur heeft de Hulk?

Antwoorden:

- 1) Bumble Bee
- 2) Robin
- 3) Kryptonite
- 4) Mary Jane
- 5) Peter Parker
- 6) Bruce Wayne
- 7)
 1. steen/supersterk,
 2. vuur/vliegen,
 3. elasticiteit
 4. onzichtbaarheid/krachtvelden
- 8) Harry Potter and the Deathly Hallows: Part 2
- 9) Gotham City
- 10) Groen.

KIDS ARE HEROES!

<http://www.kidsareheroes.org/lily.php>



Sarah loves to do things to help the planet. She did a shoe drive and collected over 1800 pairs of shoes to send to people in need all over the world. She is the Canadian representative for the IS Foundation "Kids Army", people sharing ideas and doing projects to help the earth, the animals, and the people in it.

Often she will decide it's time to go pick up garbage or clean up the river banks of debris like fishing line or plastic bags.

She regularly donates to the food bank and often asks for food bank donations instead of presents at her birthday parties. I love seeing how empowered.



Amber and Nicole have been helping out for the last couple years in so many different ways. Some of the things they have done are raising money for families at Christmas, donating to Goodwill and the SPCA, saving for Defenders of wildlife and raising \$80 for Blood: Water Mission by having a lemonade

stand. They are also trying to get more kids involved with doing small acts of kindness in our area. I am very proud of them and all the different things they want to do to help a variety of charities.



On July 30, Maddie, Isabelle, Claire and Kaitlyn will be hosting the 4th Annual Backyard Talent Show for St. Jude. It all started in 2008. The 4 girls, ages 8 to 11, decided to have a lemonade sale to raise money. For 20 years now, their grandma has run in the Memphis to Peoria Run for St. Jude. Our families had been to the telethons before, and knew what a great cause this was, so the kids picked St. Jude. The lemonade stand was very busy, and they were able to present a check for \$155 on the annual Telethon.

That success really fired them up. Soon the Backyard Talent Show idea was born. They spent the rest of the summer planning it all out. Not only was it tons of fun, they raised another \$350 for St. Jude! There was no doubt that they would be planning another show for 2009!

GEDICHTEN

HAIKU: een Japanse dichtvorm, bestaat uit 17 lettergrepen, filosofische gedachten over de natuur, uitzicht op de natuur, brengt inzicht.

----- (5 lettergrepen)
 ----- (7 lettergrepen)
 ----- (5 lettergrepen)

Voorbeelden:

de poes op mijn schoot (5x)	waar zou het nou zijn
ik be-gin hem te aai-en (7x)	moo-ie tuin die ver weg
is	
zo zet je hem aan (5x)	is mis-schien dicht-bij

ELFJE: bestaat uit 11 woorden, als volgt verdeeld:

1	vlinder	= woord	1 woord
2	veel kleuren	= beschrijving	2 woorden
3	je bent mooi	= gevoel	3 woorden
4	ik wil je hebben	= vrije keuze	4 woorden
5	pats	= anti-climax	1 woord

Voorbeelden:

1	mooi	puppy
2	veel schoonheid	lief, klein
3	sprankelend, licht, helder	groeit steeds groter
4	hoe zou het zijn	grrr, bijt in m'n ...
5	schijn	rotbeest!

Je zou ook een gedicht kunnen schrijven door onderstaande vragen te beantwoorden:

<u>Vragen</u>	<u>Over iets wat echt bestaat -waarheid</u>	<u>Over iets wat je zelf bedenkt- fantasie</u>
Wat zie je?	Ik zie een maribomba,	Ik zie een bibabus,
Welke vorm heeft 't?		rond met lange ogen,
Welke kleur heeft 't?	wollig met twee sprietjes, geel met zwarte streepjes, vroem, vroem, zoem, weer één voorbij.	paars met oranje stippen, froetsssss waar is ie nou?
Welk geluid maakt 't?		
Welk gevoel krijg je erbij?		

Voor je aan een gedicht begint:

- Bedenk een thema/onderwerp.
- Maak een woordweb.
- Wil je rijmen of niet en wat voor soort rijm je gaat gebruiken.
- Welke vorm ga je gebruiken voor je gedicht.
- Welk gevoel heb je erbij?

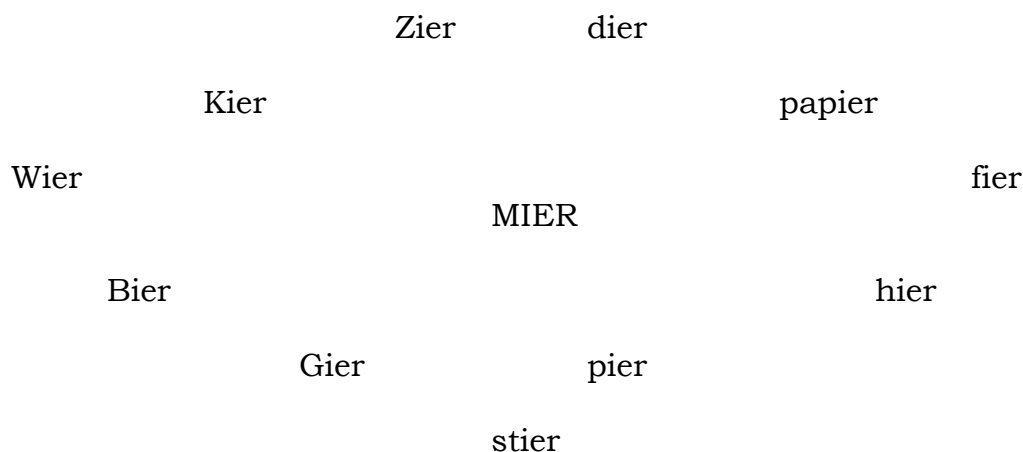
Thema:

- Mensen (mama/moederdag, verjaardag, vriendschap etc.)
- Dieren/bloemen (huisdier, natuur)
- Dingen (feestdagen, televisie/film, plaatsen etc.)

Woordweb:

Als je een thema hebt bedacht, maak je een woordweb over dit thema.
Een woordweb kan bestaan uit woorden die op het thema rijmen.
Het kan ook bestaan uit woorden die met het thema te maken hebben en als je wilt rijmen zoek je woorden die daarop rijmen.

Voorbeeld van het thema 'mier':



of:

Mier

- | | |
|-----------|---------------|
| Klein | - mijn, gein, |
| Rood | - lood, brood |
| Zwart | - hard, part |
| Friemelen | - kriebelen |
| Sterk | - werk |

Soort rijm:

Er bestaan verschillende soorten rijm, uitgebreide uitleg hierover kunt u vinden op de site <http://www.poezietuin.be/informatie/lexicon/28-rijm>

Voorbeeld van de meest bekende/makkelijke zijn:

Beginrijm of voorrijm: de woorden aan het begin van de versregels rijmen.

Slangen zijn hier te veel, zoals u ziet,
Vangen doet men ze niet.

Maar ook de herhaling van de eerste medeklinker(s) van een woord:

- * friemel, fratsen, froetsie
- * Scheve schaatsen schuiven over het ijs.
- * Slijmie, de slissende slang

Binnenrijm

Dit is rijm binnen 1 en dezelfde versregel. Dus rijm in één versregel.

- * Ik ben geboren in het gele koren...

Middenrijm: woorden in het midden van de zin rijmen:

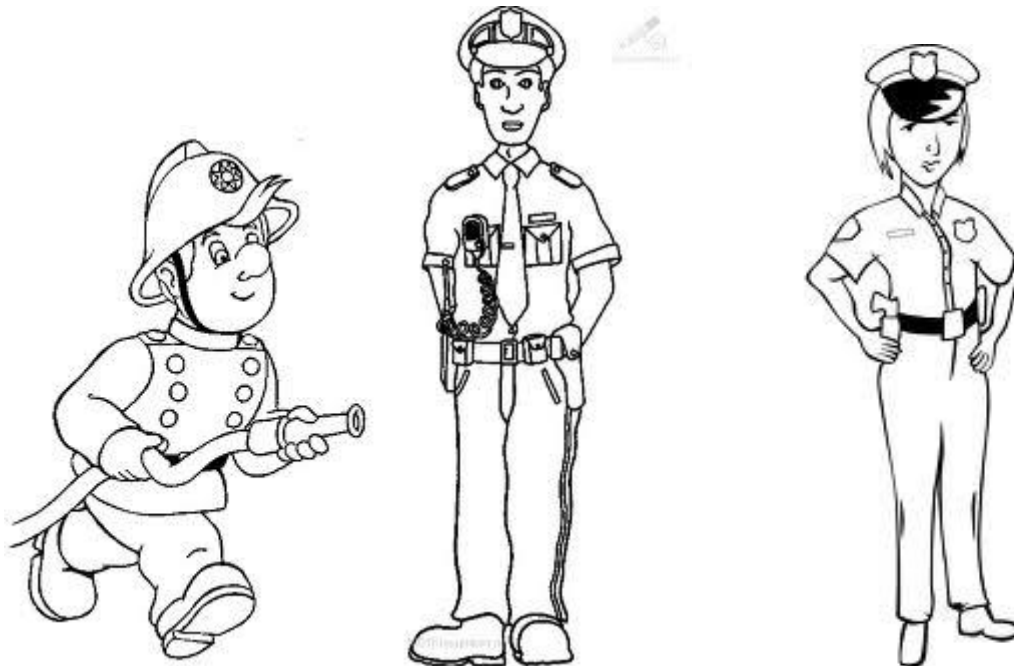
Als ik loop over de straat
En dan hoop dat jij gaat

Eindrijm: als woorden aan het einde van een versregel rijmen. Men spreekt dus van een eindrijm als de beklemtoonde klinker plus één of meer medeklinkers aan het einde van de versregel gelijk zijn:

weerlicht
gezicht
bezwicht

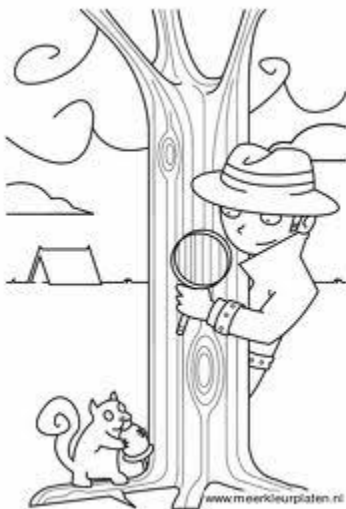
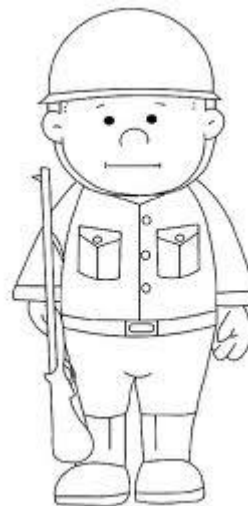
Volrijm: de klankovereenkomst komt zowel voor bij de klinkers als de medeklinkers (te gebruiken als begin- en eindrijm):

- 1 lettergreep : *kaars, laars, paars*
- 2 lettergrepen : *lopen, kopen, hopen*
- 3 lettergrepen : *kinderen, hinderen*





©Kidsfront.com





De prins van Doornroosje



Aladin & Jasmin



Sneeuwwitje



Shrek & Fiona



Assepoester



Peter Pan



Roodkapje en de wolf



Hans en Grietje



Popeye



Popeye



Suske en Wiske



De reddertjes



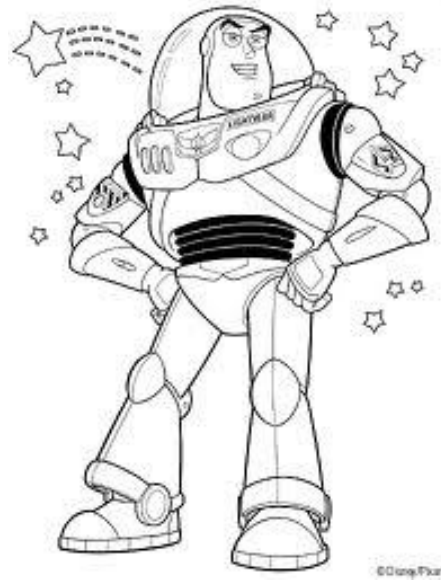
Asterix & Obelix



Kuifje



Woody & Buzz



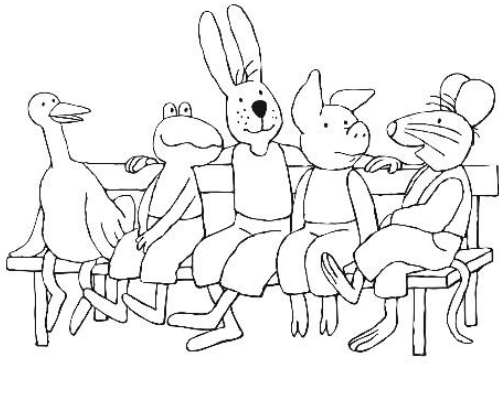
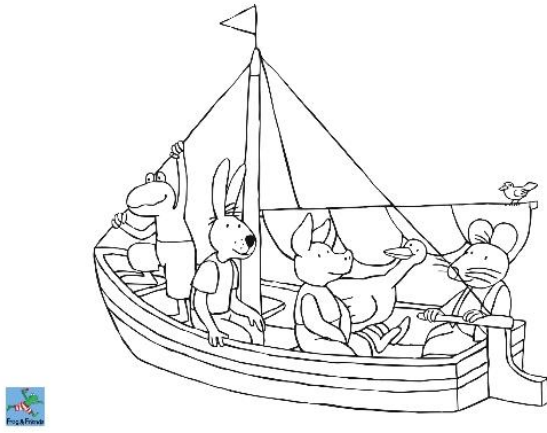
Buzz Lightyear

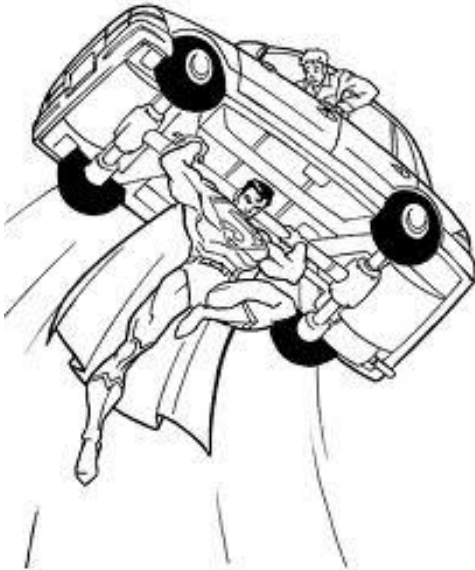
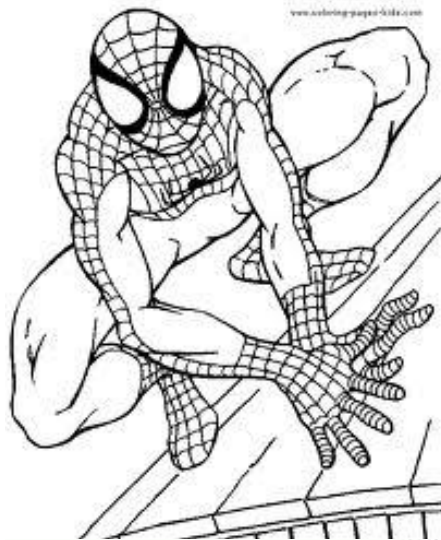


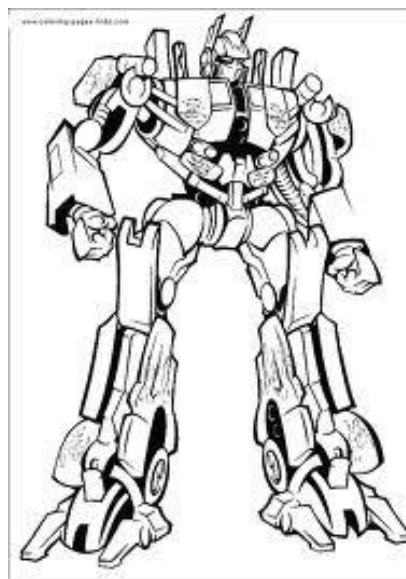
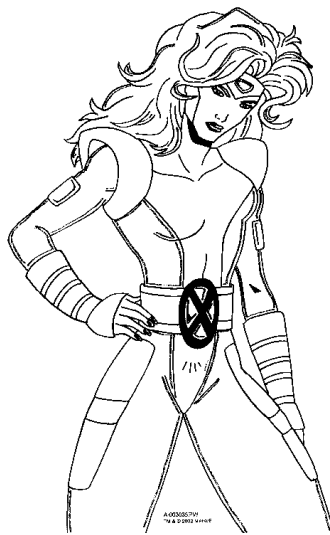
Mighty Mouse

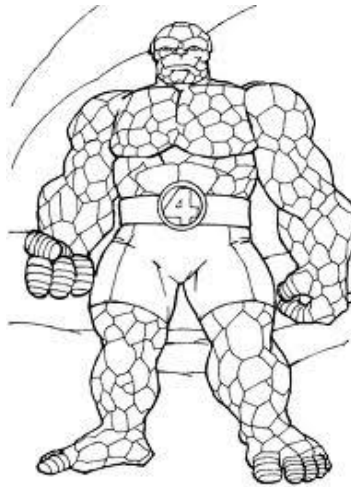


Robin Hood









Superheld

Uit Wikipedia, de vrije encyclopedie



Superman, een van de bekendste superhelden

Een **superheld** is een fictief karakter dat veel voorkomt in strips, films en televisieseries. Het gaat dan om een held met superkrachten of andere bovenmenselijke eigenschappen. Bekende voorbeelden zijn Superman, Spider-Man en Batman.

Karakteristieken van een superheld

Vaste kenmerken

Hoewel verschillende superhelden sterk van elkaar verschillen, voldoen ze bijna allemaal aan een aantal kenmerken en karakteristieken.

- Bovenmenselijke krachten en mogelijkheden, experts in bepaalde technieken en/of de beschikking over geavanceerde apparatuur. Hoewel de krachten van superhelden sterk variëren zijn enorme spierkracht, de mogelijkheid om te vliegen en versterking van bepaalde zintuigen de meest voorkomende superkrachten. Sommige superhelden, zoals Batman bezitten geen superkrachten maar zijn in plaats daarvan meesters in vechtsporten en beschikken over geavanceerde wapens en gadgets.
- **Een sterke morele code, waaronder bereid zijn het eigen leven op het spel te zetten om anderen te beschermen zonder er iets voor terug te verwachten.**
- Een speciale motivatie voor hun daden, zoals een gevoel van verantwoordelijkheid (Superman), een sterk gevoel voor gerechtigheid (Batman) of een persoonlijke vete tegen een of meer criminelen.
- Een geheime identiteit. Superhelden werken over het algemeen onder een andere naam en identiteit om te voorkomen dat hun vrienden en familie doelwit worden van hun vijanden.
- Een kenmerkend kostuum.
- Een onderliggend motief dat de superheld's naam, kostuum en persoonlijke kenmerken onderstreept (bijvoorbeeld: Batman is geheel gebaseerd op een vleermuis. Al zijn wapens en voertuigen hebben dan ook het woord "Bat" in de naam).
- Een vast wapen, kenmerkend voor die superheld (zoals Captain America's schild of Thor's donderhamer).
- Een steunende cast van steeds terugkerende karakters, waaronder de helds familie, vrienden, medewerkers en vaste vijanden.
- Een aartsvijand die vaak duidelijk los staat van de superhelds andere vijanden.
- Een geheim hoofdkwartier of basis.

- Een oorsprongsverhaal dat verklaart hoe de held in kwestie zijn/haar speciale gaven verkreeg, en een verklaring geeft voor de helds motieven om een held te worden. Veel van dit soort verhalen bevatten elementen van tragische gebeurtenissen of bizarre ongelukken, hoewel er ook superhelden zijn die geboren worden met hun krachten.

De meeste superhelden werken alleen, maar er bestaan ook teams van superhelden. Sommige van die teams bestaan geheel uit leden met dezelfde oorsprong, zoals de Fantastic Four (alle vier leden verkregen hun krachten door een ongeluk in de ruimte) en de X-Men (alle leden zijn mutanten). Andere teams, zoals Justice League en De Vergelders, bestaan uit een aantal beroemde helden die elk hun eigen oorsprong hebben.

Veel superhelden uit de jaren 40 van de 20e eeuw hadden een jonger hulpje, in het Engels een “Sidekick” genoemd. Een beroemde sidekick is Robin, de helper van Batman. Dit komt tegenwoordig minder vaak voor.

Kenmerken Kostuum



[Spider-Man](#) en [Captain America](#)

De kostuums zijn het handelsmerk van superhelden. Ze maken hen herkenbaar voor het publiek. De kostuums sluiten vaak aan bij de helds naam en thema. Zo is [Daredevil](#)'s kostuum gebaseerd op een rode [duivel](#). Het materiaal waar een superhelden kostuum van gemaakt is wordt bijna nooit onthuld. Vaste kenmerken zijn:

- Een masker. Vooral superhelden die onder een geheime identiteit werken voorzien hun kostuum vaak van een masker. De maskers variëren van het zogenaamde [domino masker](#) (een klein maskertje rond de ogen) tot maskers die het gehele gezicht van de held bedekken (zoals [Spider-Man](#)'s masker). Het meest voorkomende type masker bedekt de gehele bovenkant van het gezicht, maar laat de onderkant zichtbaar (zoals bij Batman).
- Een symbool. Vaak een letter of visueel icoon, vaak op de borst. Een goed voorbeeld hiervan is Superman's "S".
- Al dan niet een cape. Omdat de twee bekendste superhelden, Batman en Superman, beide een kostuum met een cape dragen wordt de cape vaak als een standaard onderdeel van een superhelden kostuum beschouwt. Toch zijn er meer helden die geen cape dragen dan helden die er wel een hebben.
- Hoewel de meeste superhelden kostuums puur bedoeld zijn als handelsmerk en om de identiteit van de held verborgen te houden hebben de kostuums van sommige helden ook onderdelen met extra functies. Batmans kostuum bevat een speciale gordel waar zijn meeste gadgets in zitten en het pak van [Iron Man](#) is geheel een wapen.

Afwijkende kenmerken

Hoewel de meeste superhelden aan de bovengenoemde beschrijvingen voldoen zijn er ook een hoop die afwijken van de richtlijnen:

- [Wolverine](#): in tegenstelling tot veel andere helden deinst Wolverine er niet voor terug om zijn tegenstanders te doden. Hij behoort dan ook tot een onderklasse van de [antihelden](#): helden die vaak gewelddadiger zijn dan de klassieke superhelden.
- Sommige superhelden hebben nooit een geheime identiteit aangenomen. Voorbeelden zijn de [Fantastic Four](#). Andere helden die ooit wel geheime identiteiten hadden hebben zichzelf later bekend gemaakt.
- Sommige helden zijn gecreëerd door de overheid om hun natie te beschermen.
- [The Incredible Hulk](#) wordt vaak een superheld genoemd, maar hij heeft zijn agressie niet onder controle en richt vaak grote verwoestingen aan. Als gevolg daarvan is hij vaak het doelwit van het leger en andere superhelden.
- De identiteiten van sommige helden zijn gebruikt door meerdere personen. Vaak gebeurt dit als iemand anders de rol van de originele held (tijdelijk) overneemt.
- Niet alle superhelden zijn daadwerkelijk helden: [Thor](#) en Hercules (zowel de [Marvel versie](#) als de [DC versie](#)) zijn eigenlijk goden die doorgaan voor superhelden. [Spawn](#) en [Ghost Rider](#) zijn [demonen](#) die om persoonlijke redenen aan de goede kant vechten.
- Sommige karakters balanceren constant op de grens tussen held en schurk vanwege een tijdelijke of permanente karakterverandering of vanwege een complexe morele code. Voorbeelden zijn [Juggernaut](#), [Magneto](#) en [Catwoman](#).
- Omdat de superheld inmiddels een wereldwijd verspreid en algemeen bekend fenomeen is bestaan er vele parodieën op.

Geschiedenis

De term **superheld** werd voor het eerst geïntroduceerd in [1938](#) met het uitkomen van [Action Comics](#) deel 1, de eerste [Superman](#)-strip, met "*de man van staal*" als allereerste superheld. Sindsdien is de term uitgegroeid tot een wereldwijd bekend fenomeen.

In de [1938](#) kwam de ontwikkeling van de superhelden dus op gang. Na [Superman](#) creëerde de stripcompagnie [DC](#) [Batman](#), [Wonder Woman](#), [Hawkman](#), [Green Lantern](#) en het eerste superhelden team [Justice Society of America](#).

Tijdens de [Tweede Wereldoorlog](#) steeg de populariteit van superhelden explosief. Vanwege de dreiging van de oorlog was er behoefte aan simpele verhalen waarin het goede het kwaad overwon. Sommige nieuwe superhelden werden zelfs speciaal gecreëerd voor verhalen over de oorlog, zoals [Captain America](#). Na de oorlog nam de populariteit van superhelden af.

In de jaren 50 begon DC comics met het opnieuw uitbrengen van strips over hun beroemdste helden. Vaak met een nieuwe oorsprong om de verhalen bij een nieuw publiek te doen aanslaan. Ook werden er nieuwe superhelden bij bedacht, meer gebaseerd op die tijd.

[Marvel Comics](#) reageerde op dit succes door zelf ook met nieuwe strips te komen. De [Fantastic Four](#) en [Spider-Man](#) zijn bekende voorbeelden van Marvel stripfiguren.

Marvel en DC werkten sinds de jaren '50 nog altijd met een op [christelijke](#) gronden gebaseerd *Comic Approval*. Een soort kwaliteitsstempel voor fatsoenlijke stripverhalen zonder onzedelijkheid. Onder andere echtscheiding, seks, drugsgebruik en de juiste kant van de wet waren onderwerpen die aan strikte beperkende regels waren gebonden.

Een kleine groep bekende tekenaars, op dat moment de populairste comic-tekenaars, ervoeren die censuur als een creatieve beperking, wilden niet langer voor Marvel en DC werken en startten hun eigen uitgeverij [Image](#) op. Mede onder invloed van de in de mode zijnde [Ultra-violence](#) films van [Quentin Tarantino](#) werden de strips steeds gewelddadiger. Veel fans vonden echter dat de kwaliteit van de strips achteruit ging. Daarom deden veel striptekenaars afstand van de gewelddadige strip. Verscheidene tekenaars deden pogingen om de klassieke superhelden weer terug te brengen. Aan het begin van 2000 waren de meeste klassieke superhelden weer teruggekeerd naar hun oorsprong.

Superhelden wereldwijd

Amerika is het land waar de meeste superhelden vandaan komen. Vooral de stripcompagnies [Marvel Comics](#) en [DC](#) zijn beroemd om hun superhelden strips. Bijna alle bovengenoemde superhelden zijn uit Amerika afkomstig. Toch zijn er genoeg andere landen met bekende superhelden.

[Japan](#) is na Amerika het land met de meeste superhelden. Ze komen in veel Japanse [Manga](#), [Anime](#) en [tokusatsu](#) Tv series voor. Japanse superhelden hebben vaak andere karakteristieken dan Amerikaanse. De meeste superhelden uit Japan dragen helmen in plaats van maskers. Verder hebben de meeste Japanse superhelden maar een korte loopbaan. Daar waar Amerikaanse bedrijven proberen dezelfde helden tientallen jaren populair te houden wisselen Japanse bedrijven de helden regelmatig af (vaak om het jaar). Ook bevatten Japanse superhelden verhalen vaak meer geweld en complexere verhaallijnen dan Amerikaanse.

Superhelden in films

Films met superhelden in de hoofdrol bestaan al sinds de jaren 40. De eerste superman film uit [1978](#) wordt gezien als de eerste moderne superheldenfilm. In [1989](#) verscheen de eerste Batman-film. Beide films kregen een serie vervolgen. Deze werden echter minder goed ontvangen en legden de productie van nieuwe superhelden films daarom tijdelijk stil.

Het succes van de film [Blade](#) uit [1998](#) zorgde dat filmmaatschappijen weer interesse kregen in grote superheldenfilms. De toegenomen kwaliteit van computeranimatie maakte het ook steeds meer mogelijk om superhelden realistisch te doen overkomen in een film. Enkele blockbusters zoals [Spider-Man](#) en [X-Men](#) betekenden het begin van een serie stripverfilmingen.

Zorro

Uit Wikipedia, de vrije encyclopedie



Uitgever(s)	All-Story Weekly
Eerste verschijning	The Curse of Capistrano 1919
<u>Alter ego</u>('s)	Don Diego de la Vega, Alejandro Murrieta
Familie	Don Alejandro (vader)
Helper(s)	<u>Bernardo</u>
Superkrachten	Meester <u>detective</u> en ontsnappingsartiest. Haalt hoge snelheden te paard. Zeer bedreven in <u>schermen</u> .

Zorro (Spaans voor yos) is de naam van een personage uit vele boeken, films en televisieseries. Hij is een gemaskerde held die onrecht en corruptie bestrijdt. Vaak in het Californië van het Oude Westen, dat toen tot Mexico behoorde, en door een Spaanse gouverneur werd bestuurd. Zijn ware identiteit is de rijke jonker Don Diego de la Vega.



Kenmerken



Zorro gaat altijd geheel in het zwart gekleed. Zijn kostuum bevat onder andere een cape en hoed, en een masker dat de gehele bovenkant van zijn gezicht bedekt.

Zorro is zeer bedreven in [schermen](#). Hij kan zich makkelijk staande houden tegen meerdere tegenstanders. Behalve in gewapende gevechten is hij ook bedreven in ongewapende gevechten. Zijn primaire wapen is een [degen](#), waarmee hij ook steevast zijn "handelsmerk" op de plaats van actie achterlaat, een "Z" gekrast met drie snelle degentrekken. Daarnaast gebruikt hij soms andere wapens zoals een kleine dolk in zijn schoen, een verzwaarde hoed, een zweep en zijn cape. In het originele verhaal gebruikte Zorro ook een pistool, maar dit komt in latere incarnaties vrijwel niet voor.

Zorro rijdt op een zwart paard genaamd *Tornado*. Tornado is in staat elk ander paard eruit te lopen en razendsnel grote afstanden af te leggen. Dit maakt dat Zorro vrijwel ongrijpbaar is, en overal kan komen.



Zorro is naast dat hij goed kan vechten ook erg acrobatisch en een uitstekende strateeg. Hij gebruikt vrijwel nooit brute kracht, maar vertrouwt meer op zijn slimheid en behendigheid om een vijand te verslaan - hij maakt hiermee zijn naam (*Vos*) waar. Zorro was een van de eerste personages die een dier als naam gebruikte (zijn naam is Spaans voor 'vos'). Dit dier wordt in zijn verhalen nooit gezien als een embleem, maar als een metafoor voor Zorro's persoonlijkheid en gedrag. Zorro is tevens atletisch en acrobatisch. Zo kan hij over daken rennen en een sprong van grote hoogte overleven door goed neer te komen.

De ware identiteit van Zorro is bij niemand bekend behalve bij zijn stomme dienaar Bernardo (die zich als doofstomme voordoet en op die manier waardevolle informatie voor Zorro kan afluisteren); in sommige verhalen ook bij de geestelijke Fray Felipe die de kant van Zorro kiest.



Inspiraties en invloeden

Zorro is op een aantal verhalen gebaseerd, Zorro vertoont kenmerken van een paar echte personages uit het oude westen, zoals [Joaquin Murrieta](#) (de "Mexicaanse [Robin Hood](#)") Verder wordt [Robin Hood](#) zelf vaak als inspiratiebron voor Zorro gezien.

Zorro heeft zelf model gestaan voor latere verhalen en helden. Hoewel het concept van Zorro ten tijde van zijn creatie niet geheel origineel was, bevatten de verhalen over hem wel voor het eerst een ondergrondse schuilplaats en het gebruik van een teken. Daarmee kan Zorro worden gezien als een van de eerste [superhelden](#) uit de [Amerikaanse literatuur](#).



Een personage dat sterk op Zorro gebaseerd is, is [Batman](#). Net als Zorro was Batman in het dagelijks leven een rijk man die 's nachts onder een andere identiteit de misdaad in zijn stad bevocht. In het oorspronkelijke verhaal van Batman werden Batman's ouders vermoord op de avond dat het gezin naar de film *The Mark of Zorro* was geweest. Zorro stond ook model voor personages als [El Coyote](#), [El Aguila](#), [Green Arrow](#) en [The Phantom](#).





De gelukkige prins

Een bewerking naar het sprookje van
Oscar Wilde



Samenvatting: Een zwaluw rust even uit op een statig standbeeld en wordt geraakt door de tranen die uit de ogen van het beeld komen. De vogel besluit het beeld te helpen. Dit is het begin van een verhaal vol van hulpvaardigheid en opoffering
Soort: cultuursprookje | Herkomst: Ierland
Leeftijd: vanaf 8 jaar | Verteltijd: ca. 12 min

Er was eens een kleine zwaluw, die in de herfst op weg was naar het warme zuiden. Hij was zijn vrienden onderweg kwijtgeraakt en vloog nu alleen verder. Op een avond rustte hij uit aan de voeten van een standbeeld, dat midden in een stad op een hoge zuil stond. Het was het beeld van een prins, helemaal met goud bedekt. De ogen waren van schitterende blauwe edelstenen en op het zwaard van de prins zat een rode robijn. Voor de zwaluw was het echter belangrijker, dat hij daar boven op die zuil een veilig plekje had om uit te rusten. Hij stak zijn kop in zijn veren en wilde gaan slapen. Maar op dat ogenblik viel er een dikke druppel water op zijn rug. Hij keek op naar de sterrenhemel en zei: "Wat vreemd! Er is geen wolk aan de hemel en toch regent het." Er viel nog een druppel en nog een. Nu vloog de zwaluw omhoog en ging op de schouder van de prins zitten. Daar zag hij dat de ogen van de prins vol met tranen stonden. En er stroomden tranen over zijn gouden wangen. "Wie ben je?" vroeg de zwaluw. "Ik ben de gelukkige prins." "Waarom huil je dan?" vroeg de zwaluw. "Je hebt me kletsnat gemaakt met je tranen."

"Toen ik nog leefde en het hart van een mens had, wist ik niet wat tranen waren", antwoordde de prins, "want ik woonde in een paleis waar geen verdriet werd toegelaten. Overdag speelde ik met mijn vrienden in de tuin en 's avonds dansten we in de grote zaal. Er was een hoge muur om de tuin heen en het kwam nooit bij me op om te vragen wat er achter die muur lag: alles om me heen was zo mooi. Mijn hovelingen noemden mij "de gelukkige prins". Zo leefde ik en zo stierf ik. Nu ik dood ben, hebben ze me hier zo hoog neergezet dat ik alle lelijkheid en ellende van mijn stad kan zien en al is mijn hart van lood gemaakt, toch kan ik niet anders dan huilen.

Daar ginds in een nauw straatje staat een armoedig huisje. Het raam staat open en ik zie een vrouw aan een tafel zitten. Haar gezicht is mager en haar handen zitten vol met prikken van de naald, want ze is naaister. Ze borduurt bloemen op de satijnen jurk van een rijke vrouw. Op het bed in een hoek van de kamer ligt haar zieke zoontje. Hij heeft koorts en vraagt om een sinaasappel. Maar zijn moeder heeft niets anders voor hem dan water en daarom huilt hij nu.

Kleine zwaluw, wil jij die naaister de robijn uit mijn zwaard brengen? Ik sta vast op mijn voetstuk en kan geen stap verzetten."

"Ik ben op weg naar het zuiden", zei de zwaluw, "ik moet vannacht uitrusten om

morgen verder te vliegen."

"Wil je niet één nacht bij me blijven en mijn boodschapper zijn? De jongen is zo ziek en zijn moeder is zo verdrietig omdat ze haar zoon niet kan geven wat hij nodig heeft." De zwaluw kreeg medelijden. "Het is hier erg koud", zei hij, "maar ik zal één nacht blijven en je boodschapper zijn." "Dank je, kleine zwaluw", zei de prins. De zwaluw pikte de rode robijn uit het zwaard van de prins en vloog ermee in zijn snavel over de daken van de stad. Hij kwam voorbij het paleis, vloog over de rivier en kwam even later bij het armoedige huisje. Hij keek naar binnen. De jongen lag koortsig te woelen in zijn bed. En de moeder was van moeheid met haar hoofd op de tafel in slaap gevallen. De kleine vogel wipte het kamertje in en legde de rode robijn op de tafel naast het hoofd van de vrouw. Daarna vloog hij zachtjes rond het bed en wuifde het voorhoofd van de jongen met zijn vleugels koelte toe. "Wat heerlijk koel", fluisterde de jongen, "ik begin beter te worden." En hij viel in slaap.

De zwaluw vloog terug naar de gelukkige prins en vertelde hem wat hij had gedaan. "Vreemd", zei hij, "het is nog steeds koud, maar ik voel me warm van binnen." "Dat komt doordat je mensen gelukkig hebt gemaakt", zei de prins. De volgende morgen vloog de zwaluw naar de rivier en nam een bad. "Dat is een merkwaardig verschijnsel", zei een professor in de vogelkunde die juist over de brug liep, "een zwaluw in de winter!"



"Het water is koud", dacht de zwaluw en zijn verlangen naar een warm land werd heviger. Hij vloog naar de prins om afscheid te nemen. "Och kleine zwaluw", zei de prins, "wil je niet nog één nacht bij me blijven? In de verte, aan de andere kant van de stad, zie ik een jongeman op een zolderkamertje zitten. Hij zit gebogen over een tafel vol met papieren. Hij moet een toneelstuk afmaken, maar hij kan niet meer schrijven van de kou en hij is zwak van de honger." "Goed, ik blijf nog één nacht", zei de zwaluw, "moet ik hem ook een robijn brengen?"

"Een robijn heb ik niet meer", zei de prins, "maar mijn ogen zijn gemaakt van kostbare saffieren. Neem één van mijn ogen en breng die naar hem toe. Hij kan er eten en brandstof voor kopen en dan zijn stuk afmaken."

"Dat kan ik niet doen", zei de zwaluw en begon te huilen.

"Kleine zwaluw", zei de prins, "doe toch wat ik je vraag!"

En de zwaluw nam een oog van de prins en vloog ermee naar het zolderkamertje van de schrijver. Door een gat in het dak kon hij binnenkomen. De jongeman zat met zijn hoofd in zijn handen en hoorde de vogel niet. Maar toen hij opkeek zag hij de prachtige saffier op de tafel liggen. "Zou die komen van iemand die mijn werk waardeert?" dacht hij. "Nu kan ik mijn toneelstuk afmaken!" Intussen vloog de zwaluw terug naar de prins. "Nu moet ik afscheid nemen", zei hij.

"Och, kleine zwaluw", zei de prins, "wil je nog één nacht bij me blijven?" "Het is al winter", zei de zwaluw, "het zal wel gauw gaan sneeuwen. In Egypte schijnt de zon warm op de groene palmbomen. Daar wil ik mijn nest gaan bouwen. In de lente kom ik weer terug en neem dan twee edelstenen voor je mee, een robijn roder dan een rode roos en een saffier blauwer dan de blauwe zee."



"Beneden op het plein", zei de prins, "staat een meisje dat lucifers verkoopt. Ze heeft haar lucifers in de goot laten vallen waardoor ze nat zijn geworden. Ze kan ze nu niet meer verkopen en als ze zonder geld thuiskomt, zal haar vader haar slaan. Ze huilt en bibbert van de kou, want ze heeft geen schoenen of kousen aan en ook niets op haar hoofd. Neem met je snavel mijn andere oog eruit en geef het haar, dan zal haar vader haar niet slaan." "Je andere oog kan ik er niet uithalen", zei de zwaluw, "dan zou je helemaal blind zijn!"

"Kleine zwaluw", zei de prins, "doe toch wat ik je vraag!" En de zwaluw nam het andere oog van de prins en vloog ermee naar beneden. Hij fladderde boven het meisje met de lucifers en liet de saffier op haar open hand vallen. "Wat een mooi stukje glas!" riep het meisje uit en ze holde lachend naar huis. De zwaluw vloog terug naar de prins.

"Nu ben je blind", zei hij, "en daarom blijf ik voorgoed bij je." "Nee, kleine zwaluw", zei de prins, "jij moet naar Egypte." "Ik zal altijd bij je blijven", zei de zwaluw en hij viel in slaap aan de voeten van de prins. De volgende morgen ging hij op de schouder van de prins zitten en vertelde hem verhalen over wat hij had gezien in vreemde landen.

"Kleine zwaluw", zei de prins, "je vertelt me over wonderlijke dingen uit andere landen, maar vlieg nu over mijn stad en vertel me wat je daar ziet." De zwaluw vloog over de grote stad en zag hoe de rijke mensen aten en dronken in hun mooie huizen, terwijl de bedelaars bij de poorten honger hadden. Hij vloog donkere stegen in en zag de witte gezichtjes van hongerende kinderen. Onder een brug lagen twee kleine jongens in eikaars armen om warm te blijven. De zwaluw vloog terug en vertelde de prins wat hij had gezien. "Ik ben bedekt met goud", zei de prins, "neem het stukje voor stukje van me af en geef het aan de armen."

En de zwaluw deed wat de prins hem vroeg. Telkens vloog hij met een stukje bladgoud in zijn snavel naar de stegen waar de arme mensen woonden. En de gezichtjes van de kinderen kregen kleur, ze lachten en speelden op straat. "We hebben nu brood om te eten!" riepen ze. Maar de gelukkige prins werd langzamerhand helemaal grauw en grijs.

Toen kwam de sneeuw en het begon te vriezen. De kleine zwaluw kreeg het steeds kouder, maar hij wilde niet bij de prins weggaan, hij hield teveel van hem. Hij pikte kruimels op bij de deur van de bakker en probeerde warm te blijven door met zijn vleugels te slaan.

Maar tenslotte wist hij dat hij ging sterven. Hij had nog net genoeg kracht om nog

één keer op de schouder van de prins te vliegen.

"Dag, lieve prins", fluisterde hij. "Ik ben blij dat je eindelijk naar Egypte vertrekt, kleine zwaluw", zei de prins, "je bent hier al te lang gebleven."

"Ik ga niet naar Egypte", zei de zwaluw. Hij streek met zijn kopje langs de grijze wang van de gelukkige prins en viel dood aan zijn voeten neer.

Op dat ogenblik klonk er een vreemd krakend geluid binnen in het standbeeld. Het hart van lood van de prins brak in tweeën.

Het vroom dat het kraakte! De volgende morgen liep de burgemeester op het plein en keek omhoog naar het standbeeld. "Wat ziet de gelukkige prins er armoedig uit!" zei hij. "De robijn is uit zijn zwaard gevallen, zijn ogen zijn weg en hij is niet meer verguld. Het lijkt wel een bedelaar." En hij gaf opdracht het standbeeld af te breken.

Het werd in de smeltoven van een gieterij gesmolten. Maar het loden hart wilde niet smelten in het vuur. Daarom werd het op een vuilnisbelt gegooid.

Daar was ook de dode zwaluw met het vuil van het plein terecht gekomen.

Maar in de hemel zei God tegen één van Zijn engelen: "Breng mij de twee kostbaarste dingen van die stad." En de engel bracht Hem het hart van lood en de dode vogel. Je hebt goed gekozen", zei God, "want deze kleine vogel zal in de tuin van mijn paradijs voor altijd zingen en de gelukkige prins zal in mijn gouden stad wonen."





Kikker is een held

Donkere wolken pakken zich samen aan de hemel, langzaam verdween de zon. Het gaat regenen dacht Kikker, al gauw vielen de eerste druppels op zijn blote vel. Steeds dichter vielen de dikke druppels naar beneden, Kikker danste van plezier: 'het regent, het regent' zong hij luid. Na een tijdje was de lucht pik zwart en het water viel met bakken uit de hemel, nu werd het Kikker toch te erg, drijfnat rende hij naar huis.

Kikker vond het wel gezellig, hij zette thee en de regen tikte tegen het raam, maar toen het na drie dagen nog regende werd hij ongerust, hoe zou het met Eend zijn en met Varkentje en Haas? Op de vijfde dag steeg het water in de rivier en het duurde niet lang meer of het stroomde Kikkers huisje binnen. Eerst vond Kikker dat leuk maar toen het water bleef stijgen werd hij echt bezorgd.

Haastig liep hij naar het huis van Eend, daar was het al niet anders. 'Waar komt al dat water vandaan?' vroeg Eend wanhopig. 'De rivier is overgelopen', riep Kikker. 'Kom we gaan, ga je mee naar Varkentje?' Samen sopten ze door het drassige land, Varkentje hing uit het zolderraam: 'Al m'n spulletjes zijn nat!' jammerde ze. Inderdaad, de tafel en de stoelen dreven door de kamer. Het was een enorme rommel, hier konden ze niet blijven: 'Laten we naar Haas gaan' stelde Kikker voor.

Het huis van Haas lag als een eilandje midden in het water. Haas stond in de deuropening en zwaaide, 'Kom gauw binnen.' riep hij, 'Hier is het droog.' Het was lekker warm binnen, dankbaar droogden ze zich bij de kachel en ze vertelde Haas hoe het water hun huisjes binnenstroomde. Jullie kunnen allemaal hier blijven zei Haas hartelijk er is plaats genoeg voor iedereen, toen gingen ze met ze allen aan tafel. Haas had een flinke pan stampot gemaakt, en alles ging schoon op.

Ze bleven nog dagenlang bij Haas logeren terwijl het buiten regende en regende, ze hadden het gezellig en maakte zich geen zorgen. Maar aan alles komt een einde, op een dag begonnen ze aan het laatste stuk brood: 'Het is op' zei Haas somber. 'Als er geen hulp komt gaan we dood' zei Eend. 'Ik ga niet dood' zei Kikker 'nooit!'. En toen was alles op, tot op het laatste kruimeltje. Het regende niet meer maar het water stond even hoog als eerst, ze rammelde van de honger, hoe moest het nu verder?



'Ik weet het' riep Kikker, 'ik zwem naar de heuvels aan de overkant om hulp te halen'. Haas keek bedenkelijk: 'Het is veel te ver en de stroom is te sterk' zei hij. 'Het is veel te gevaarlijk'. 'Maar ik zwem het beste van iedereen' zei Kikker dapper, dat was waar.

Moedig ging Kikker te water, vol spanning keken zijn vrienden toe, al gauw verdween hij in de verte. Het water was ijskoud maar hij voelde het niet, hij dacht aan Eend, en Haas en Varkentje die honger hadden.

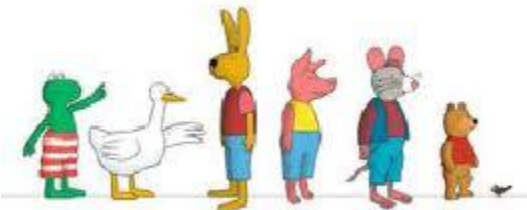
Hoe verder hij zwom, hoe sterker de stroming werd. Kikker werd moe hij kwam haast niet meer vooruit en opeens trok de stroom hem naar beneden. Dieper en dieper zonk hij weg, een kikker die niet meer zwemmen kon, ik verdrink, ik ga dood, nooit zal ik m'n vriendjes meer zien. 'Hallo, wie hebben we daar?' klonk een bekende stem, twee sterke armen trokken Kikker uit het water en hezen hem in een boot het was rat. Kikker vertelde alles over de regen de overstroming en de honger en dat hij hulp was gaan halen. Dat komt goed uit zei Rat het schip zit vol proviand, eten genoeg voor iedereen. En hij zette koers naar de vrienden in nood.

Wat waren die verbaast toen ze in de verte een schip zagen naderen, ze juichte toen ze zagen dat Kikker aan boord was, en die andere, wie was dat? Jazeker, het was hun goede vriend Rat, ze konden hun ogen haast niet geloven. Nu was er eten in overvloed, brood, honing, jam en pindakaas, groente, aardappelen en wat al niet.

Rat je hebt ons gered, 'Nee hoor dat hebben jullie aan kikker te danken', zei rat. 'Dwars door de woeste stroom zwom hij naar me toe met gevaar voor eigen leven', allemaal keken ze naar Kikker, die glom van trots, al was het niet helemaal waar.

Vanaf die dag ging alles beter, ze vierden het weerzien met rat en kikker was de held. Het zonnetje scheen weer en het water begon te zakken. Na een paar dagen was het zover, ze konden terug naar hun eigen huisje. Met een bezem en een emmer gingen ze op weg.

Alles zat dik onder de modder die de rivier had achtergelaten. Door hard te werken met z'n allen en de hulp van rat, werd het weer bijna net als vroeger, maar niet helemaal want de herinnering aan die verschrikkelijke overstroming zal altijd blijven.



Momotaro, de zoon van een perzik

Een Japans sprookje over de jonge held Perzikjongen

Samenvatting: Een oud en kinderloos Japans echtpaar vindt op een dag een grote perzik. Wanneer ze die open willen snijden komt er een jongen uit. Ze noemen hem dan ook Perzikjongen en voeden hem op. Op 15-jarige leeftijd wil hij de wereld intrekken om de demonen op Duivelseiland te verslaan. Onderweg komt hij een hond, aap en fazant tegen die hem op zijn reis vergezellen.

Toelichting: Momotaro is een zeer bekend figuur uit de Japanse folklore. Het verhaal is in heel Japan en grote delen van Oost-Azië bekend en we vinden het dan ook in bijna elke bundel met Japanse volksverhalen en sprookjes. Momotaro is een echt heldenverhaal voor kinderen en in het land van de samurai zijn die niet zeldzaam.

Letterlijk betekent Momotaro 'Perzik Taro' ('momo' betekent 'perzik' en 'taro' is een Japanse jongensnaam, meestal bestemd voor de oudste zoon van het gezin) en wordt vaak vertaald als 'Perzikjongen'. De perzik is een goddelijke vrucht volgens de Japanse mythologie. Het is dus ook niet verwonderlijk dat Momotaro door de goden naar de mensen is gestuurd in een perzik.

Lang geleden leefden er op de heuvels een oude man en een oude vrouw, die heel hard moesten werken om aan de kost te komen. De man sneed bij de boeren in de omgeving het gras af, terwijl de vrouw het huis schoon hield en op hun rijstveldje werkte.

Op een dag was de man er weer op uit getrokken om zijn dagelijks werk te doen, terwijl zijn vrouw kleren in de rivier waste. Het was een mooie lentedag en de vrouw keek met plezier naar het groene, frisse gras en het heldere water van de stroom met haar kabbelende golfjes. Zij nam de kleren een voor een uit haar mand, waste ze in de rivier en sloeg ze daarna droog op de keien die langs de over lagen. Terwijl zij zo bezig was, kwam er een grote perzik naar haar toe drijven. Zij had nog nooit in haar leven zo'n grote perzik gezien. Het leek wel een kleine meloen! Zij probeerde de perzik te grijpen, maar zij kon er niet bij komen. Toen herinnerde zij zich een oud toverrijmpje dat zij meteen begon te zingen:

*"Het verre water is bitter,
het water dichtbij is zoet;
laat het verre water maar voorbijgaan
en laat het zoete dichterbij komen!"*

(1) Toen zij dit gezongen had, kwam de perzik binnen haar bereik. "Die zal best smaken," dacht zij. Ik zal hem mee naar huis nemen en aan mijn man geven." Zij was zo opgewonden over haar vondst dat zij met wassen ophield, de kleren in de mand stopte en de vrucht er bovenop legde. Tegen de avond kwam haar man thuis, een grote bundel gras op zijn rug torsend. Hij scheen erg vermoeid en liep langzaam voort, op zijn wandelstok steunend. "O Jii San (oude man)!" zei zij verheugd, "wat ben ik blij dat je er bent. Ik heb de hele dag op je gewacht!" - "Waarom zo ongeduldig?" vroeg de man verwonderd. "Is er soms iets gebeurd?" - "Nee, nee," antwoordde zij, "maar ik heb een prachtig cadeau voor je." - "Nou dat is best," zei de grijsaard. Hij waste zijn voeten in een kom met water en ging op de veranda zitten.

De vrouw haalde de perzik, die nog groter en zwaarder scheen. "Kijk eens wat ik voor je heb. Heb je ooit zo'n grote perzik gezien?" - "Nee," zei de man, "zo'n grote perzik heb ik nog nooit gezien." - "Ik heb hem niet gekocht, ik heb hem gevonden toen ik bij de rivier aan het wassen was. Hij kwam daar zo maar aandrijven." - "Nu," zei de man, "dat is werkelijk een buitenkansje. Laten wij hem meteen maar opeten, want ik heb honger als een paard."

Hij haalde een mes uit de keuken, plaatste de perzik op een eetplank en wilde hem juist opensnijden, toen de perzik vanzelf in twee helften spleet, terwijl een helder stemmetje zei: "Hé, hé, wacht even, oude man," en uit de vrucht stapte een heel klein, mooi kind. De twee oudjes vielen bijna van verbazing op de grond.

"Wees maar niet bang," zei het kind. "Ik ben geen geest en ook geen duivel, maar ik ben naar jullie toegezonden om jullie zoon te zijn. De hemel heeft jullie dagelijkse gebeden om een kind te mogen krijgen, gehoord en medelijden met jullie gehad." Toen zij dit hoorden rolden van vreugde de tranen over hun wangen. Eerst nam de oude man het kind in zijn armen, en daarna zijn vrouw. Zij noemden het kind Momotaro, hetgeen betekent: zoon van een perzik.

(2) Het echtpaar voerde hem met pap, gaf hem vis te eten en voedde hem op. Als Momotaro een portie at, werd hij eens zo groot; at hij een dubbele portie, groeide hij dubbel zoveel. Leerden ze hem een ding, dan begreep hij tien dingen. En de jaren vlogen voorbij en Momotaro groeide sneller en was ook veel sterker dan de knapen van zijn eigen leeftijd. Het oude echtpaar zag hem met welgevallen opgroeien, want in hun ogen leek hij een held. Toen Momotaro vijftien jaar was geworden, ging hij naar zijn vader en moeder in het huis, ging volgens de voorschriften zitten, legde zijn handen tegen elkaar en zei tegen zijn stiefvader: "Door de voorbeschikking des hemels ben ik uw zoon geworden, en uw goedheid voor mij is even groot als de heuvels die ons omringen; mijn dankbaarheid jegens U is even diep als de rivier die hier langs stroomt."

"Maar," zei zijn stiefvader, "dat is heel gewoon. Elke vader behoort voor zijn zoon te zorgen. Wanneer jij wat ouder bent en ik niet meer in staat om te werken, zul jij voor ons kunnen zorgen." - "Voor het zo ver is, zou ik U voor een tijd willen verlaten," zei de jongen. "En waarom dan?" - "Ver weg van hier, in het noordoosten van Japan ligt een eiland dat door duivels wordt bewoond. Vanuit dit eiland dringen zij dikwijls ons land binnen, doden de mensen en nemen alles mee wat zij vinden. Deze kwaadaardige monsters zijn een plaag voor de bevolking. Ik voel mij geroepen hen te verslaan en een einde te maken aan het moorden en plunderen. Daarom vraag ik U, laat mij een tijd van U weggaan."

De oude man was uiterst verwonderd toen hij een vijftienjarige knaap zo hoorde spreken, maar hij wist dat Momotaro een buitengewone jongen was, sterk en onbevreesd en dat de duivels hem zeker geen kwaad zouden kunnen doen. Daarom gaf hij hem zijn zegen en wenste hem veel succes. Zijn vrouw bakte voor haar stiefzoon een paar rijstkoeken om op reis mee te nemen. Ze gaven hem een nieuwe band om zijn voorhoofd, lieten hem een nieuwe hakama aanmeten, gaven hem een zwaard en een vaan, waarop geschreven stond: "De uitzonderlijkste Momotaro van Japan" en deden de rijstkoeken in zijn heupzak. Toen zij afscheid namen, stonden de ogen van de beide oudjes vol tranen. Zijn stiefvader zei met trillende stem: "Vaarwel, Momotaro, pas goed op jezelf! Wij hopen dat je zult slagen en weer spoedig bij ons zult zijn." Zij wuifden hem na, tot hij uit het gezicht verdween.

(3) Momotaro zette er de pas in, want hij wist dat hij nog een lange weg had af te leggen. Tegen de middag kreeg hij honger en opende zijn tas om er een van de rijstkoeken uit te nemen. Hij ging langs de weg in de schaduw van een boom zitten en begon te eten. Terwijl hij daar zo zat, dook er opeens een hond, zo groot als een kalf, uit het hoge gras op. Hij kwam recht op de jongeman af, liet zijn tanden zien en zei: "Jij bent ook een lompe kerel om zo maar ongevraagd over mijn veld te lopen. Wanneer je de rest van die koeken aan mij geeft, zal ik je ongemoeid laten; zo niet dan zul je eraan moeten geloven." - "Wat zeg je me nu? Weet je wel wie ik ben? Ik ben Momotaro en ik ben op weg om de duivels te onderwerpen die het noordoosten van Japan onveilig maken. Wanneer je mij tracht tegen te houden, zal jouw kop niet lang meer aan je lichaam zitten."

Nu sloeg de hond een andere toon aan. Hij boog zijn kop zo diep dat deze bijna de grond raakte en zei onderdanig: "Wat hoor ik? Ben je inderdaad Momotaro die bekend is om zijn

kracht en zijn heldenmoed? Wil je mij mijn onbeleefdheid dan vergeven? Wanneer je van plan bent het Duivelseiland binnen te dringen, hoop ik dat ik je zal mogen vergezellen. Misschien kan ik je nog van dienst zijn."

"Wanneer je wilt, mag je met mij meegaan," zei Momotaro. De hond kwispelde met zijn staart en zei: "Hartelijk dank; maar ik verga van de honger. Wil je mij niet een van je koeken geven?" - "Een stuk kun je krijgen, maar geen hele, want ik moet er nog lang mee doen." Momotaro wierp hem een stuk koek toe en de hond hapte het gretig op. Toen stond de jongen op en de hond liep achter hem aan. Zij liepen over winderige heuvels en door schaduwrijke dalen. Zij liepen over uitgestrekte vlakten en langs kabbelende riviertjes. Zij liepen van zonsopgang tot zonsondergang en het leek of er nooit een einde aan deze reis zou komen. Alleen 's nachts zochten zij een rustplaats op om te slapen.

Op een avond toen zij onder een boom uitrustten, hoorden zij boven in de takken roepen: "Goede avond Momotaro! Wees welkom in deze streek. Heb je er bezwaar tegen dat ik met je meega?" Zij keken naar boven en zagen daar een aap. "Momotaro heeft al een hond om hem te begeleiden," zei de hond. "Wij zijn op weg om tegen de duivels te vechten. Wat hebben wij dan aan een aap. Maak dat je wegkomt!"

De hond en de aap slingerden elkaar allerlei verwensingen naar het hoofd; want het is bekend dat deze dieren elkaar haten. "Houdt op met dat gekibbel," kwam Momotaro tussenbeiden en hij vroeg de aap wie hij was. "Ik ben de meester van deze heuvels," antwoordde het dier. "Ik heb gehoord van je reis naar het Duivelseiland, en ik heb veel zin om met je mee te gaan." - "Ik bewonder je moed," zei Momotaro. "Hier heb je een lekker stuk rijstkoek. Neem het en volg ons."

Zij gingen met hun drieën verder, maar de hond en de aap zaten elkaar steeds in de haren. Omdat dat Momotaro begon te vervelen liet hij de hond met een vlag voorop lopen en de aap met een zwaard achteraan. Zelf droeg hij een oorlogsvaantje, gemaakt van koper. Zij kwamen bij een uitgestrekte vlakte. Zij zagen een grote vogel naar beneden vliegen en vlak voor hen op de grond neerstrijken. De hond rende er meteen op af en trachtte de vogel te pakken, maar deze haalde met zijn sporen uit en er ontstond een verwoed gevecht. Momotaro had nog nooit zo'n mooie vogel gezien. Hij leek het meest op een fazant en hij droeg een vijfkleurig verenkleed en een vuurrode kap op zijn kop. Het zou zonde zijn, wanneer zo'n dier gedood zou worden. Daarom hield hij de hond vast en zei tegen de vogel: "Geef je meteen over, of je krijgt met mij te doen."

De fazant gaf zich meteen gewonnen en zei onderdanig: "Vergeef mij dat ik met de hond vocht. Ik wist niet dat het uw dienaar was. Sta mij toe U te mogen volgen. Misschien kan ik U nog van dienst zijn." De hond en de aap hadden hier totaal geen oren naar en maakten allerlei bezwaren, maar Momotaro zei streng: "Luisteren jullie goed naar mij. In een leger is een goede harmonie het meest noodzakelijk. Eendracht is altijd beter dan voordeel voor ieder afzonderlijk. Wanneer er geen vrede onder ons is, hoe kunnen wij dan een vijand overwinnen? Van nu af aan moeten de hond, de aap en de fazant vrienden zijn. De eerste die begint te twisten, zal meteen worden weggezonden." Toen beloofde het drietal geen ruzie meer te maken en werd de fazant opgenomen in het gevolg van Momotaro.

Na dagen en dagen onderweg te zijn geweest, bereikten zij eindelijk de zee. Er was niets te zien aan de horizon, geen enkel spoor van een eiland. De dieren die Momotaro vergezelden, hadden nog nooit de zee aanschouwd. Zij keken er dan ook vol bewondering naar, maar tegelijkertijd met een zekere angst. Momotaro merkte wel dat het zien van de oneindige zee hen bang maakte en hij zei: "Zijn jullie bang voor een beetje water? Wat een lafaards. Ik geloof dat ik beter alleen verder kan gaan en jullie hier achterlaten."

Maar daar wilden zij niets van horen. Zij smeekten hem bij hem te mogen blijven en hen niet weg te sturen. "De tocht zal lang duren," waarschuwde Momotaro hen, "en misschien steekt er onderweg nog een storm op, maar wanneer jullie vastbesloten zijn tegen de

duivels te vechten, zullen wij gaan."

Het strand was eenzaam en verlaten en men hoorde niets anders dan het bruisen van de golven. Zij liepen een tijdlang langs de kust, en vonden een zeilboot waar zij met hun vieren instapten. De wind was gunstig, zodat het schip als een pijl over het water vloog. De fazant zat op de top van de mast om uit te zien of er geen eiland in zicht kwam. Zij hadden al dagen lang gevaren, toen de fazant op een morgen riep: "Land in zicht!"

Momotaro begreep direct dat dit het Duivelseiland moest zijn. Toen zij dichterbij kwamen, zag hij bovenop een uitstekende rotspunt een grote burcht staan. Hij vroeg zich af op welke manier zij die burcht zouden kunnen innemen, maar hij had gauw een plan gereed.

"Vlieg direct naar die vesting," beval hij de fazant, "en daag de duivels tot de strijd uit. Wij zullen je volgen." De vogel gehoorzaamde onmiddellijk en vloog weg. Hij cirkelde een paar maal om de burcht heen en ging toen op het dak zitten. Met luide stem verkondigde hij: "Duivelsgebroed, luistert naar mij. De grote Japanse generaal Momotaro nadert met een grote krijgsmacht om met jullie af te rekenen. Het heeft geen zin om tegenstand te bieden. Wanneer jullie je leven wilt sparen, geef je dan meteen over."

De duivels keken naar boven, en toen zij alleen een fazant op het dak zagen zitten, barstten zij in een daverend gelach uit: "Een fazant die zulke praatjes heeft, het mocht wat. Wij zullen snel een eind aan je gesnoef maken." Zij trokken tijgerhuiden aan, om er nog afschrikwekkender uit te zien, en met hun rode haren in de wind wapperend, kwamen zij met hun lange, ijzeren speren naar boven stormen om de fazant te doden. Maar deze vloog van de ene duivel naar de andere en verkocht elke duivel zo'n ferme slag met een vleugel dat zij op het laatst niet meer wisten of zij tegen één vogel vochten of tegen een heel leger.

Intussen had Momotaro de boot aan land getrokken en liep hij tegen de heuvel op, gevolgd door de hond en de aap. Zij liepen over een smal voetpad dat naar boven voerde. Even later zagen zij twee meisjes die kleren in een beekje wasten. Momotaro zag dat de kleren vol bloedvlekken zaten en dat de meisjes snikkend hun werk deden. Daarom bleef hij staan en vroeg hen: "Wie zijn jullie en waarom zijn jullie zo bedroefd?" Een van de meisjes antwoordde: "Wij zijn de gevangenen van de koning der duivels. Hij heeft ons naar dit eiland laten brengen. Wij zijn de dochters van een daimyo, maar ondanks dat moeten wij nu slavenarbeid verrichten. Maar dat is nog niet het ergste, want wij zijn er zeker van dat wij later zullen worden gedood en door de duivels verslonden." Toen begonnen zij zo afgrijselijk te huilen en te kermen, dat Momotaro diep medelijden met hen kreeg en zei: "Wees gerust en vertrouw op mij. Ik zal jullie bevrijden, wanneer jullie mij nu de kortste weg naar de vesting toont."

(4) De meisjes wezen naar een kleine deur in het onderste gedeelte van de kasteelmuur. Hij moest bukken om er binnen te gaan. Via een wenteltrap bereikten zij de binnenplaats van de burcht. Nu stonden zij oog in oog met de duivels die onmiddellijk de strijd aanboden.

Het werd een bloedig gevecht. Momotaro maaide met zijn samoeraizwaard de koppen van de duivels links en rechts op de grond. De hond beet hen als een razende in armen en benen, zodat zij gewond neervielen. De aap besprong hen van achteren en duwde hen van de kantelen naar beneden, zodat zij op de rotsen te pletter vielen. Ook de fazant - en het was zeker geen gewone fazant - liet zich niet onbetuigd. Hij pakte af en toe een duivel in zijn kraag, vloog met hem op en liet hem dan in de diepte vallen. Het was ongelooflijk wat een snelle opruiming er onder die duivels werd gehouden.

Op het laatst bleef alleen de koning over. Hij gaf zich over, omdat hij wel gemerkt had dat zijn tegenstanders machtiger waren dan gewone mensen. Als teken van onderwerping boog hij zijn kop voor Momotaro, legde zijn ijzeren speer aan diens voeten neer en rukte de hoorns van zijn kop, waardoor hij zijn kracht verloor.

Momotaro boeide hem en gaf hem aan de aap over om hem verder te bewaken. Samen met de hond liep hij door alle zalen van het kasteel om de gevangenen te bevrijden. Die werden met de dochters van de daimyo naar het schip gebracht en toen Momotaro met zijn helpers en zijn gevangenen aan boord waren, werd de thuisreis aanvaard.

Weer aan land, werd Momotaro overal als een held ontvangen. De koning van de duivels werd aan de magistraat overgeleverd en nog dezelfde dag gehangen. Toen de daimyo zijn twee dochters weer terugzag, was hij zeer verheugd en hij gaf Momotaro een vorstelijk geschenk.

Maar de vreugde in het huis van zijn stiefouders was niet minder groot, toen zij hun geliefde pleegzoon weer veilig en wel zagen terugkeren. En vanaf die dag is de Zoon van een Perzik tot het einde van hun leven bij hen gebleven.

* * * EINDE * * *

(1)



(2)



(3)



(4)



HELDENVERHALEN



Onlangs hebben alle scholen boeken ontvangen voor in de klas- of schoolbibliotheek.

Hieronder enkele voorbeelden van boeken met het thema ‘held’ of ‘held op sokken’!

KLAS	TITEL	SCHRIJVER	OMSCHRIJVING
Kleuter	Kleine Huppel krijgt een prik	Aline de Pétigny	Huppel moet naar de dokter voor een prik.
	Kleine Ezel	Rindert Kromhout	Over een kleine ezel dat heel dapper voor het eerst alleen op stap gaat.
	Kikker is bang	Max Velthuijs	Over dat je niet altijd een held hoeft te zijn.
Klas 1	Papa, pak je de maan voor mij	Eric Carle	Over een papa die alles over heeft voor zijn dochter.
	Verboden tanden te poetsen	Martina Theisen	Julia is een piraat, en zelfs niet bang voor het zeemonster
Klas 2	Toon kan vliegen	Dirk Nielandt	Toon is eerst bang om te vliegen, maar overwint zijn angst.
	Mucha muhe cu briyo	Olivia George	Toni tin hopi briyo, pero tin un cos si cu di berdad e tin miedo di dje!
Klas 3	De parel	Mirjam Oldenhavé	Lana de zeemeermin verdwaalt, maar helpt ook een zeehond en een jutter.
Klas 4, 5 en 6	Oorlogsgeheimen	Jacques Vriens	Over kinderen in WO2
	Vluchten voor de oorlog	Paul van Loon	Als Tark zelf op de vlucht is helpt hij toch een vijandige soldaat.

Denk ook aan ...

- andere boeken met een dierenheld in de hoofdrol (‘Domi den mondi’ van Desiree Correa)
- de Papiamentstalige sprookjesboeken
- alle boeken en strips over superhelden
- de strips van Suske en Wiske, Kuifje, Asterix en Obelix etc.
- maar ook ‘ouwe gouwe’ als Robin Hood, Zoro, Popeye, Pipi Langkous etc.
- en vergeet Harry Potter niet!

Anne Frank

Uit Wikipedia, (voor meer info zie: www.annefrank.org)



Annelies Marie (Anne) Frank (geboren te Frankfurt am Main, op 12 juni 1929 – gestorven te Bergen-Belsen, begin maart 1945) was een uit Duitsland afkomstig Joods meisje dat bekend is geworden door het dagboek dat ze schreef tijdens de Tweede Wereldoorlog, toen ze was ondergedoken in Amsterdam.

Zij stierf aan uitputting en/of vlektyfus in het concentratiekamp Bergen-Belsen. Het dagboek is na haar overlijden gepubliceerd en later vertaald in vele talen. Het boek heeft inmiddels een oplage van vele miljoenen.

Van Duitsland naar Amsterdam

De familie Frank verhuisde in 1933 van het Duitse Frankfurt am Main, waar Anne was geboren, naar Amsterdam om aan vervolging door de nazi's te ontkomen. Anne volgde begin 1934. Het gezin Frank ging aan het Merwedeplein (achter het Daniël Willinkplein, het huidige Victorieplein) wonen in een Amsterdamse nieuwbouwwijk.



Huis op het Merwedeplein (2004)

Anne was net dertien jaar oud toen ze in juli 1942 onderdook in een achterhuis achter het bedrijf *Opekta* van haar vader Otto Frank aan de Prinsengracht 263. De deur tussen voorhuis en achterhuis zat verstopt achter een boekenkast. In het voorhuis en in het magazijn werkte personeel, waarvan enkelen op de hoogte waren van de onderduikers.

Anne Frank en haar familie hadden hun Duitse nationaliteit verloren vanwege een Duitse wet uit 1941 die alle Joden buiten Duitsland hun staatsburgerschap ontnam. De familie werd op dat moment staatloos. Of de Duitse naziwet die de naar het buitenland gevluchte Duitse Joden hun staatsburgerschap ontnam ooit later is ingetrokken is niet bekend. Anne Frank heeft nooit het Nederlandse staatsburgerschap gekregen.



Het Anne Frank Huis aan de Prinsengracht

Wonen in het achterhuis

Anne Frank woonde met haar ouders en zus in het achterhuis van 6 juli 1942 tot 4 augustus 1944. Daar zaten in totaal acht mensen ondergedoken: Otto en Edith Frank (Annes ouders), Annes oudere zus Margot, de heer en mevrouw Van Pels met hun zoon Peter (in het dagboek model voor de familie Van Daan) en naderhand ook Fritz Pfeffer, een Joodse tandarts (die model staat voor het personage Dussel in het dagboek).

In deze jaren hield Anne Frank een dagboek bij, waarin ze onder andere schreef over de angst van het hoofdpersonage 'Anne' tijdens het onderduiken, haar ontluikende gevoelens voor Peter, de ruzies met haar ouders en haar ambities om schrijver te worden.

Het enige stukje natuur dat het hoofdpersonage in het boek kon zien vanaf de zolderkamer was de top van een kastanjeboom. Decennia later zou deze boom als Anne Frankboom bestempeld worden. Anne Frank schreef een aantal schriften vol. Na een oproep op radio Oranje in Londen om dagboeken te verzamelen die na de oorlog konden worden gepubliceerd, herschreef Frank een groot gedeelte. In tien weken schreef ze 324 vellen vol, maar ze kon het boek niet meer voltooien.

Het Achterhuis hoort tot de Nederlandse literatuur, het is een bewerking van de werkelijkheid. Zo komen in het boek gebeurtenissen voor die de schrijfster niet zelf kan hebben meegemaakt, zoals razzia's op de Prinsengracht.



De Anne Frankboom (2006)

Verraad en verder lot

Na meer dan twee jaar werden de onderduikers verraden: hun onderduikadres werd ontdekt. Ze werden door de *Grüne Polizei* en Nederlandse politie-agenten gearresteerd en via kamp Westerbork naar het concentratiekamp Auschwitz-Birkenau afgevoerd, en een maand later overgebracht naar Bergen-Belsen.



Replica van de strafbarak in Kamp Westerbork waarin Anne Frank verbleef (2004)

Het dagboek werd gevonden door enkele personeelsleden in het voorhuis die op de hoogte waren van de onderduik: Miep Gies en Bep Voskuijl (in het dagboek model staand voor het personage Elly Vossen). Zowel Gies als Voskuijl hoorde tot de helpers van de acht onderduikers. Het is niet bekend wie Anne Frank en haar familie verraden heeft.

Nadat zij waren gearresteerd, werden de acht onderduikers plus de helpers Victor Kugler en Johannes Kleiman naar het hoofdkwartier van de Gestapo in Amsterdam-Zuid gereden. Na enige tijd in een kamer met andere gevangenen te hebben gezeten, werden Kugler en Kleiman naar een andere cel gebracht. Het was de laatste keer dat ze hun vrienden zagen. Van de onderduikers overleefde alleen Otto Frank, de bedenker van het onderduikplan, de oorlog.

De volgende dag werden de onderduikers naar de gevangenis aan het Kleine-Gartmanplantsoen gebracht, waar zij twee dagen verbleven. Op 8 augustus 1944 werden ze naar het Centraal Station van Amsterdam gebracht. Zodra de passagiers binnen waren, gingen de deuren op slot. 's Middags kwam de trein op zijn bestemming aan: kamp Westerbork.

De onderduikers werden in een strafbarak gezet omdat ze zich niet vrijwillig voor 'tewerkstelling in Duitsland' (in werkelijkheid: voor massavernietiging) hadden gemeld. Hun hoofden werden kaalgeschoren, ze kregen minder eten en moesten harder werken dan andere gevangenen. Hun werk bestond uit de demontage van afgedankte batterijen. De bewuste barak, nummer 57, werd in 1957 verkocht en afgebroken, en in Veendam opnieuw opgebouwd en gebruikt als schuur. Op de plaats waar de barak stond hangt een doek met een afbeelding van het bouwsel. Het Herinneringscentrum Westerbork was in 2009 van plan de barak op de originele plek weer op te bouwen. Een brand op 18 juli 2009 verijdelde dit plan.

In de ochtend van 3 september 1944 werden omstreeks duizend mensen naar het oosten gebracht. Een selectieleider kwam de avond tevoren naar de strafbarak, waar hij de namen op zijn lijst voorlas. Ook de onderduikers uit het achterhuis hoorden daarbij. Het was de laatste trein die vanuit Westerbork naar Auschwitz zou vertrekken.

Op vijf september, terwijl het in Nederland Dolle Dinsdag was, arriveerde de trein in het vernietigingskamp Auschwitz II - Birkenau. De acht onderduikers doorstonden de beruchte selectie voor de gaskamers. Vervolgens werden de mannen van de vrouwen gescheiden; Otto Frank, Hermann van Pels, Peter van Pels en Fritz Pfeffer werden naar het nabijgelegen kamp Auschwitz I weggevoerd. Anne, Margot, moeder Edith en Auguste van Pels bleven achter in het vrouwenkamp van Birkenau. Na enkele weken kreeg Anne schurft. Ze werd in het zogenaamde Krätzeblock (Krabblok) ondergebracht dat door een hoge muur gescheiden was van de rest van het kamp. Margot ging met haar mee.

Dood

Op 28 oktober 1944 vertrok een transport met 1308 vrouwen uit Birkenau naar het concentratiekamp Bergen-Belsen. Waarschijnlijk maakten ook Anne en Margot daar onderdeel van uit. Edith bleef achter en stierf op 6 januari 1945. Rond eind februari of midden maart 1945 overleed Margot, enkele dagen later overleed ook Anne, waarschijnlijk aan de gevolgen van vlektyfus. In die periode lieten naar schatting 17.000 gevangenen het leven in Bergen-Belsen. Van een kamp-administratie was toen geen sprake meer, de reden dat de exacte overlijdensdata van Anne en Margot niet meer te achterhalen zijn.



Symbolische grafsteen voor Anne en Margot Frank in Bergen-Belsen (2003). Hun werkelijke graf is in een van de massagraven aldaar.

Dagboek

Anne Frank schreef haar dagboek in de vorm van brieven aan een fictieve vriendin Kitty. Ze schreef: 'Ik zal hoop ik aan jou alles kunnen toevertrouwen, zoals ik het nog aan niemand gekund heb, en ik hoop dat je een grote steun aan me zult zijn.'

Nadat de schrijfster en haar familie verraden waren en gedeporteerd, heeft helpster Miep Gies de dagboekpapieren bewaard. Alleen Annes vader Otto overleefde het vernietigingskamp; Gies gaf het dagboek na de oorlog aan de vader van de schrijfster. Otto Frank redigeerde de tekst en/of liet dat door anderen doen. Hij publiceerde het boek in 1947 onder de titel *Het Achterhuis*. Het is sindsdien een van de meest gelezen boeken ter wereld geworden.



6e Openbare Montessori Basisschool Anne Frank in Amsterdam (2010)



Standbeeld van Anne Frank op het Janskerkhof in Utrecht (2006)



Gedenkplaat voor Anne Frank in Aken (2007)

Dit verhaal speelt zich grotendeels af in Amsterdam, tijdens de Tweede Wereldoorlog (1940-1945).



Anne Frank, een Duits joods meisje, is met haar ouders en zus naar Amsterdam gevlucht. In 1942, op haar dertiende verjaardag, krijgt ze een dagboek cadeau. Op deze dag schrijft ze voor het eerst in het boek. Ze verslaat haar belevenissen in de vorm van brieven die ze aan een denkbeeldige vriendin, Kitty, schrijft. In de eerste weken na haar verjaardag gaat ze nog naar het Joods Lyceum in Amsterdam, maar al snel moet ze, samen met haar familie, onderduiken.

Otto Franken heeft aan 4 personeelsleden om hun hulp en medewerking gevraagd en die zijn daar onmiddellijk toe bereid. Met gevaar voor eigen leven voorzien een aantal mensen van het kantoor de onderduikers van eten en boeken. De echte namen van deze helpers zijn Anne niet bekend: meneer Kleiman is voor haar meneer Koophuis, meneer Kugler wordt Kraler genoemd. Dan zijn er nog de dames Miep Gies, zij wordt Miep van Santen genoemd, en Bep Voskuyl, is voor de onderduikers Elli Vossen. Als ontdekt zou worden dat zij Joden helpen onderduiken zouden ze ook gevangen worden genomen of worden gedood. De helpers zetten hun eigen leven dus op het spel.

Ze betrekken het achterhuis van het kantoorpand, waarin haar vader, Otto Frank, heeft gewerkt. Door middel van een boekenkast worden ze van de buitenwereld afgesloten. Het werk in het kantoor gaat gewoon door, dus de onderduikers moeten overdag muisstil zijn. Zo mag bijvoorbeeld de wc niet doorgetrokken worden. Na een week komt de familie Daans, hun werkelijke naam is Van Pels, bij hen inwonen. Vier maanden later volgt Pfeffer, een tandarts, die in werkelijkheid Albert Dussel heet. Anne moet haar kamer met hem delen, maar ze vindt hem helemaal niet aardig. Via de radio, die ze 's avonds beluisteren, horen ze berichten over het verloop van de oorlog.



De spanning is te snijden met zoveel mensen in zo'n kleine ruimte en Anne heeft vaak ruzie met haar moeder en mevrouw Daans. De enigen met wie Anne kan praten zijn haar vader en Peter Daans.



Op 4 augustus 1944 vallen de Duitsers het pand binnen, iemand heeft ze verraden. Het achterhuis wordt ontdekt en alle bewoners worden gearresteerd. Zij worden via Westerbork naar Auschwitz vervoerd en wanneer de Russen dat kamp naderen, worden Anne en Margot naar Bergen-Belsen overgebracht. Twee maanden voor de bevrijding van dat kamp, sterven ze beiden, waarschijnlijk aan tyfus. Van alle onderduikers overleeft alleen Otto Frank de concentratiekampen. Kleiman en Kugler, die ook opgepakt zijn en in Nederlandse kampen zijn ondergebracht, keren na de oorlog terug naar Amsterdam.

Boy Ecury

Segundo Jorge Adelberto Ecury, miho conoci como Boy Ecury, a nace dia 23 di april 1922 na Oranjestad, Aruba. E tabata miembro di un **grupo di resistencia** durante e di Dos Guerra Mundial. El a muri dia 6 di november 1994 na Rotterdam, Hulanda.



Boy a lanta den un famia catolico, cu tabata biba na Oranjestad. Boy tabata e di shete yiu homber, en total nan tabata 13 ruman. Su mama yama Annie Ernst, e tabata di Corsou. Su tata Dundun Ecury tabata un comerciante Arubiano cu tabata gana bon placa; semper nan tabatin un cria na cas y te hasta un chauffeur. Como estudiante Boy a bishita St. Dominicus College y despues na aña 1937 su tata a mand'e Hulanda pa continua su estudio. El a bay un internaat di fraternan na St. Louis Instituut, na Oudenbosch pa studia comercio. Boy tabata e unico hoben color scur na e scol aki y esey no tabata facil tur ora. Esey a hacie bira un mucha homber cu caracter firme y un deseo grandi pa hustica.

Mientras Boy tabata studia, e situacion na Europa a cuminsa bira preocupante. Alemania tabata hiba un politica agresivo, caminda el a ocupa paisnan manera Austria, Checoslovakia y Polonia. Den e tempo aya, correspondencia entre Aruba y Hulanda tabata bay via barco, nan a **subestima** e situacion na Hulanda y no tabatin tempo mas pa bin bek Aruba. Na 1939 Segunda Guerra Mundial a bira un echo ora Inglatera y Francia a declara Alemania guerra. Despues di esaki e Alemannan a dicidi di ataca Hulanda y riba 14 di mei 1940 nan a bombardia Rotterdam.

E abuso y crueldad cu e Alemannan tabata comete, a pone Boy opta pa bira miembro di un grupo di resistencia apenas na comienso di e guerra, bou di e **suedonimo** **Max Ernst**. Na prome instancia hunto cu su miho amigo Luis de Lannoy di Corsou y despues cu Delfincio Navarro, kendenan tambe tabata studiando na Hulanda. Nan tabata comunica cu otro via carta na Papiamento, cu tabata manera un idioma secreto, pasobra niun hende no por a comprond'e. Na tur manera e miembronan di resistencia tabata dificulta e trabou di e Alemannan. Nan tabata yuda hende, manera Hudiu y "Geallieerde piloten" na Tilburg cu tabata den peliger y den necesidad pa haya luga di sconde. Nan tabata pasa informacion pa Inglatera tocante e movecionnan di ehercito Aleman. Tambe nan tabata comete **sabotahe** pa e "Knokploegen" na Den Haag. Boy mester a muda frecuentemente pa diferente ciudad, pasobra e tabata capta atencion facil door di su color. Mientras tanto, si e Alemannan haya bo cu un radio so, ya tabata basta pa nan tira bo mata manera un cacho.

Na september 1944 Boy mester a bay Rotterdam pa yuda stroba e Alemannan di destrui instalacionnan den haf di Rotterdam. Prome cu esey el a pasa cerca su ruman Mimi y el a bis’e: “Mi tin un mision masha peligroso pa cumpli cu ne. Si algo faya, mi no ta scapa.” Tambe el a laga un carta di despedida atras pa su mayornan, pa si e muri, Mimi entrega e carta p’e. E biaha ey tur cos a bay bon.

Tabata dia 5 di november 1944, ora Boy tabata saliendo for di un misa na Rotterdam, traidornan a reconoc’e y nan a pasa e informacion pa e Alemannan. E Alemannan a aresta Boy hunto cu tres amigo mas cu tambe tabata miembro di e grupo di resistencia. E Alemannan a propone Boy, pa traiciona su amigonan pa e salba su bida.

Sabiendo cu e tabata di Aruba, nan a hasta ofrece **salvo conducta** te na cas di su mayornan. Boy su contesta tabata: “Den cas di mi tata no tin luga pa traidor!” Di e cuater hendenan aresta, Boy y dos otro a haya pena di morto. Riba 6 di november 1944 nan a tir’e mata hunto cu su dos amigonan. E tabatin solamente 22 aña di edad.



(for di e pelicula ‘Boy Ecury’)

Dia 4 di december 1946 Reina Juliana a manda un carta pa e mayornan di Boy pa gradici pa Boy su trabou den grupo di resistencia. Despues di guerra a haya e restonan mortal di Boy, identifica pa su amigonan. Dia 15 di april 1947 Boy a haya un entierro oficial na Aruba den presencia di tur su famia y e pueblo, segun su ultimo deseo.



Na april 1947 a dera Boy na Aruba.



Na november [1949](#) a homenahea Boy Ecury cu su busto riba un plenchi como un monumento situa na Lloyd G. Smith Boulevard, banda di Julianaschool, na Oranjestad,. Di e manera aki pueblo di Aruba ta duna honor na **un heroe Arubiano**.



Na Curaçao tin un caminda cu nan a yama "Boy Ecuryweg". Y aki na Aruba den e Museo di Guerra nobo na Oranjestad tin un exposicion permanente, unda tin un seccion cu ta trata e bida di Boy Ecury. Na [1984](#) Ecury † a haya e “Verzetshedenkingskruis”.



VOCABULARIO	
Subestima:	pensa cu un hende tin menos poder of habilidad cu enrealidad e tin
Grupo di Resistencia:	un organisacion secreto cu ta lucha contra e grupo cu ta controla nan pais
Suedonimo:	un otro nomber pa proteha bo mes
Sabotahe:	pa expres dañ a destrui algo cu ta pertenece na un enemigo
Salvo conducta:	dispensacion (lag'e bay cu condicion)



S GRAVENHAGE,
PALEIS NOORDENDE

4 December 1946.

Den Heere en Mevrouw S. N. Ecury-Ernst,
Apartado Postal 2,
A R U B A.

Uw zoon Segundo heeft niet geaarzeld om als trouwe Vaderlander uit West-Indië zijn beste krachten te wijden in den strijd tegen den overweldiger. Hem moet ongetwijfeld de mogelijke consequentie van zijn ondergronds werk voor oogen gestaan hebben. Niettegenstaande deze wetenschap, week hij niet uit en zag met een gerust geweten de mogelijkheid van het brengen van het hooge offer van zijn leven tegemoet.

Toen hij dan ook tesamen met eenige andere ondergrondse strijders te Rotterdam gearresteerd werd, wist hij, welk lot hem te wachten stond. Met groote rust en volkomen overgave aan God's wil gaf hij voor ons aller vrijheid zijn leven voor het Duitse vuurpeloton in de duinen te Scheveningen.

Ik kom U en Uw kinderen bij dit smartelijke verlies Mijn innige deelneming betuigen.
Hij was een groot zoon van hen, die onder onze Nederlandsche driekleur leefden en streden.
Met trots zal Ik zijn daden blijven gedenken.

W. A. D. van der

Oorlogsherinneringen

Het gebeurde in Nieuwendam, dat is in Amsterdam-Noord waar ik toen woonde. Aan het eind van de straat was een weiland. Waar de Duitsers luchtdoelkanonnen hadden staan met zoeklicht. Wanneer de Geallieerden vliegtuigen naar Duitsland vlogen om te bombarderen kwamen ze bij ons over vliegen en dan gingen de alarmsirenes af, dan moesten we met de hele familie onder de tafel liggen en bidden. Dat gebeurde omdat de kanonnen begonnen te schieten, er kon dan wel een vliegtuig geraakt worden en neerstorten op ons huis. Er zijn wel vliegtuigen neergeschoten, maar die zijn niet op ons huis gevallen. Gelukkig niet, maar het was wel heel angstig. De volgende ochtend gingen we granaatscherven zoeken. Die scherven moesten eigenlijk ingeleverd worden bij de Duitsers, maar wij bewaarden ze op een geheime plek zodat er geen nieuwe granaten van gemaakt konden worden door de Duitsers.

Wat ik mij nog kan herinneren was wel heel erg angstig. Alle mannen tot een bepaalde leeftijd moesten in Duitsland gaan werken omdat de Duitse mannen in het leger moesten. Het gebeurde op een avond, we hadden net gegeten toen de buurman binnen kwam stormen en die riep: 'Buurman, er is een razzia in de straat, trek gauw je pyjama aan en ga op bed liggen, je bent stervende!' Hij zette de kandelaars op het nachtkastje en mijn twee broers en mijn zuster moesten aan het bed bidden. Plotseling werd er op de voordeur gebonsd en geroepen 'open maken!', er kwamen twee Duitse soldaten boven en deden de slaapkamerdeur open, we schrokken heel erg want ze konden zomaar je vader meenemen. De buurman zei: 'Stil, deze man is stervende.' De soldaten mompelde wat en gingen weer weg. Ik ben nog nooit zo bang geweest, na afloop moesten we ook allemaal huilen vanwege de spanning. We hebben de buurman gevraagd hoe hij op dat idee gekomen was, maar dat wist hij zelf ook niet.

Het was 1944 begin van de herfst, er was geen eten meer. Mijn moeder ging met een andere vrouw eten halen bij de boeren. Ze zijn helemaal tot Ommen in Drenthe gekomen. Op de terugweg moesten ze lopen omdat de fiets met voedsel was beladen. Onderweg werden ze vaak beschoten door vliegtuigen van de Geallieerden omdat die dachten dat ze Duitse soldaten waren, ook vroor het behoorlijk en er lag een dik pak sneeuw. Dus kan je na gaan wat een verschrikkelijke tocht dit was geweest. Het staat ook wel bekend om de hongertochten. Mijn moeder vind ik dan ook een heldin.

Nadat de oorlog gelukkig voorbij was, kwam er voor ons kinderen een vreemde mevrouw op bezoek. Ze was de enige uit een groot Joods gezin die de oorlog had overleefd. Toen bleek dat mijn ouders van Joodse kennissen huisraad en persoonlijke bezittingen hadden verborgen op onze zolder. De mensen waren allemaal vermoord in een concentratiekamp. Die mevrouw kwam nu foto's en sieraden van hen ophalen. De rest van wat er bij ons was opgeslagen hebben mijn ouders voor haar verkocht.

Wat ik nu ga vertellen is een leuk voorval. Ik was thuis aan het spelen toen mijn moeder thuis kwam. Ze zei tegen mij: 'Ik heb net gehoord dat er in Zunderdorp bij een boer melk te halen is.' Ik kreeg een kan mee en ging op weg. Van Nieuwendam naar Zunderdorp was ongeveer 3 km. Ik was niet alleen want het nieuwtje ging als een lopend vuurtje, dus er liepen meer mensen en kinderen naar Zunderdorp. Eenmaal bij de boer aangekomen moest je in de rij staan. Toen ik bijna aan de beurt was, was de melk op. De boer zei dat er in Schellingwoude een boer was die nog melk had, dus ik ging weer op pad. Van Zunderdorp naar Schellingwoude via Ransdorp was ongeveer 6 km en alles lopend. En ja hoor, ik had eindelijk melk.

Bij de boer vandaan ging ik de dijk op van het IJsselmeer. Boven aan de dijk stond een Duitse soldaat die een man aanhield met een fiets, de man moest zijn fiets inleveren. Maar de fiets had als voorwiel zo'n klein wieltje van een autopéd. De soldaat stapte op de fiets en reed de dijk af. Hij had nog geen twee meter gereden toen het voorwieltje dwars stond en hij over de kop sloeg. Iedereen barstte in lachen uit, ik ook. De soldaat liep vloekend weg, de man pakte gauw zijn fiets en maakte dat hij weg kwam. Ik ook en ging dus naar huis, weer twee kilometer lopen.

Maar ik had melk, moet je na gaan. Ik heb elf kilometer gelopen voor maar twee liter melk.

Het land van mijn ouders in Duitsland en het land van mijn oom en tante in Nederland grensde aan elkaar, het werd alleen gescheiden door een beekje. Bij ons thuis werd er naar de radio geluisterd. Het was streng verboden om naar de Nederlandse zender te luisteren. Er werden dan melkemmers in de donkere gang gezet, zodat als er iemand binnen kwam, die er tegen aan zou lopen, dat gaf natuurlijk veel lawaai. En dan ging snel de radio op de Duitse zender. Aan de Nederlandse kant van de grens hebben de Duitsers de radio's ingevorderd. Maar er gingen veel radio berichten van ons over de beek naar die oom en tante in Nederland.

Bij ons kwamen er ook veel Nederlandse vluchtelingen uit de Duitse kampen. Het was bij vluchtelingen bekend, dat er op de boerderij tegenover de melkfabriek in Wielen te eten was. Dat was onze boerderij. Mijn moeder kookte dan havermoutpap voor ze. Soms moest ik bij de pan staan en blijven roeren. Eén keer weet ik dat wij geen pap kregen, want alle pap was opgegeten. Ook bleven er wel mensen bij ons slapen in het hooi en dan waren die mensen de volgende ochtend in eens weer weg. Later hoorde ik dat mijn vader en opa die mensen dan in het donker door de beek over de grens geholpen hadden en zo bij mijn oom en tante hadden gebracht, zodat ze daarvandaan weer naar hun families in Nederland konden. Met sommige van die vluchtelingen hebben we later nog lang contact gehad.

Ik vind dat mijn ouders helden waren, omdat ze samen met mijn oom en tante veel Nederlandse vluchtelingen hebben geholpen om de grens over te steken zodat ze weer bij hun familie in Nederland terug konden komen.

Een heldenverhaal van 9/11

- Eén van de ware helden van 9/11 was geen een brandweerman, geen politieman, Het was een conciërge die gedurende twintig jaar als conciërge in het gebouw gewerkt had. Hij was er helemaal niet voor opgeleid, maar hij ging naar binnen, in het gebouw dat in brand stond en hij bleef er totdat het instortte. -

Op die dag ging ik laat naar mijn werk. Ik had de leiding over het schoonmaken van de trappenhuizen van de North Tower. Ik geloof echt dat er een opdracht voor mij was die dag, omdat als ik op de normale tijd van acht uur was gekomen, dan had ik al bovenin het gebouw geweest, in Windows on the World (een restaurant) om te ontbijten en dan was ik zeker meteen dood gegaan.



Het befaamde restaurant in de top van toren #2: 'Windows of the World'.

Ik kwam dus later... om 8:30 die morgen en ik was op de kelderverdieping. Daar zaten alle onderhoudsbedrijven in het World Trade Center. Wat later, terwijl ik stond te praten met een opzichter, hoorden we plotseling zeer hard: BOEM!!! helemaal bovenin het gebouw, de inslag van het vliegtuig. Maar dat wisten we toen nog niet. Je hoorde overal schreeuwen, een persoon kwam het kantoor binnen rennen en riep: “EXPLOSIE!, EXPLOSIE!, EXPLOSIE! En ik vroeg wat er gebeurd was? Ik zei dat we naar buiten moesten gaan. Ik nam 15 mensen mee en bracht ze buiten het kantoor, over het laadperron, over een verhoging en buiten het gebouw. En op dat moment hoorde ik: “Een vliegtuig vloog het gebouw in, een vliegtuig vloog het gebouw in.”

Ik stond onderaan het gebouw en toen ik mij omdraaide zag ik het gat, ik zag het vuur, ik zag de rook en plotseling realiseerde ik mij dat ik de antenne op de top van het gebouw niet kon zien. En toen ging het door mijn hoofd: Oh, mijn God de mensen van het Windows on the World, het restaurant dat bovenin het gebouw van 106 verdiepingen lag.

Ik had elke morgen ontbijt met die mensen. Ik vertelde je al dat ik de trappenhuizen schoonmaakte, van boven naar beneden. En zij hadden een keuken voor werknemers en ik ging altijd daarheen en sprak met die mensen. Bedenk dat ik alle zesenzeventig mensen die daar dood gingen kende. Dus toen ik dat zag schreeuwde ik: We moeten terug gaan, we moeten terug, we moeten terug naar binnen, we moeten die mensen helpen!

Ik pakte de radio van de beveiligingsman en ik rende terug het gebouw binnen, door de kelders rechtstreeks naar de North Tower. Er lag overal water, vanwege het sprinklersysteem... Het

World Trade Center had 150 liften in het complex. In één van de liften hoorde ik twee mensen hulp roepen: “*We verdrinken!*” Het bleek al het water te zijn van de sprinklers, dat liep de liftschacht in en zij zaten ingesloten, omdat de lift tussen twee verdiepingen zat en het water stond al tot hun middel. Op dat moment zei ik: *God, help mij alstublieft!* En ik keek om mij heen en ik vond een metalen pijp, en met behulp van een andere man kreeg ik de deuren open. De deuren openden horizontaal, van het midden uit, omdat het een vrachtlift was. Toen de bodemdeur naar de vloer kwam stroomde al het water aan mijn kant met kracht de liftschacht in en het schreeuwen nam toe. Toen ik naar beneden de liftschacht inkeek zag ik dat de lift te diep zat. Plotseling herinnerde ik mij dat de elektriciens hun ladders op deze verdieping hadden om lampen te vervangen of aan de bedrading te werken. Zij borgen ze altijd goed op en hingen ze met kettingen aan het laadperron zodat ze niet gestolen konden worden. En ik dacht: Laat me één ladder vinden, eentje maar. Wonderbaarlijk bleek dat de enige ladder die niet vast zat, de langste van allemaal te zijn. Ik pakte de ladder en ging weer naar binnen naar de liftschacht, zette de ladder daarin, daalde af, opende het luik en haalde die twee mensen eruit. Ik bracht hen buiten het gebouw, zette hen in een ambulance en ging weer terug het gebouw binnen.

Iedereen zei: “Ohh, je gaat toch niet terug naar binnen, ben je gek?” Maar ik ging wel terug het gebouw in. Toen we in de lobby kwamen waren al de brandweermannen daar. We konden niet met de liften, die werkten niet meer, dus gingen we via de trappenhuizen. Het was heel zwaar voor die arme kerels, omdat ze zoveel apparatuur moesten meetorsen, we hebben het dan over een 35 tot 65 kilo aan apparatuur in hun rugzak! En terwijl we naar boven gingen botsten zij tegen de mensen die naar beneden kwamen op, omdat de trappenhuizen niet breed genoeg waren. Mijn bedoeling was om naar Windows on the World te gaan en mijn vrienden daar te helpen. Dat was mijn motivatie en de kracht die mij aanzette naar de top te gaan, omdat ik wist dat die mensen daar vast zaten. Ik ging dus door met het naar boven klimmen, ik opende deuren en liet mensen naar buiten, totdat ik op de drieëndertigste verdieping kwam, daar had ik ook een bergruimte waarin ik diverse spullen had. En ik wilde de stofmaskers pakken en ze aan de mensen geven die op weg naar buiten waren, vanwege de rook die in de trappenhuizen kwam. Het was een bijtende rook, het leek op ammoniak dat je keel dichtkneep.

Iemand vertelde mij dat er een man in een rolstoel op de zevenentwintigste verdieping stond die hulp nodig had. Dat ging ik aan de leiding van de brandweer vertellen, voor mij was het makkelijker om de trappen af te rennen want ik had geen apparatuur op mijn rug, geen brandweerpak aan, dus ik rende de trappen af om hen te laten weten dat er iemand met een rolstoel was. Daarna ging ik weer naar boven totdat ik op de negenendertigste verdieping kwam. Toen ik op die verdieping aankwam, kwam uit het andere trappenhuis, een politieagent met twee brandweerlieden. En terwijl we stonden te overleggen wat we vervolgens zouden gaan doen, hoorden we: BOEM!! De inslag in de andere toren en die was zo hevig dat ons gebouw heen en weer schudde en we bijna onderuit gingen. En plotseling hoorden we: BOEM!, BOEM!, BOEM!, BOEM!, BOEM!, BOEM!, BOEM! En op de radio hoorden we: “We zijn vijfenzestig kwijt, we zijn vijfenzestig kwijt!” Daarmee bedoelde men dat de vijfenzestigste verdieping was ingestort en nu vloer bij vloer, bij vloer, bij vloer instortte tot aan de vierenveertigste verdieping, de Sky lobby: vijf vloeren boven ons en ik schreeuwde: “We moeten naar boven, we moeten naar boven!”

Maar een agent zei: “Je kunt mij beter helpen met de persoon in de rolstoel op de zevenentwintigste verdieping.” Ik zei: “Ik ga naar beneden, want ik wil je daarmee helpen maar daarna kom ik meteen weer terug naar boven.” Dus rende ik naar beneden, naar de zevenentwintigste verdieping en toen ik daar aankwam hebben we die man uit zijn rolstoel gehaald en op een reddingsdraagbaar gelegd en stevig vastgebonden. We gingen weer via het trappenhuis naar beneden. Onderweg vielen er overal om ons heen brokstukken naar beneden, van het plafond,

van de muren. En de tl-verlichting, die lange buizen, die zaten in de trappenhuizen. Doordat het gebouw zo heen en weer schudde hoorde je die allemaal gelijktijdig breken: clash, clash, clash, dus was 't donker in de trappenhuizen. De noodverlichting deed het op sommige verdiepingen wel, maar op andere niet. Uiteindelijk bereikten we de lobby! Een brandweerman zei me om vast vooruit te gaan om voor een ambulance te zorgen.” De andere toren was al ingestort toen wij op weg naar beneden waren.

Ik merkte op dat de hele ruimte aan mijn linkerkant was verwoest. Er lag overal stof, de beveiligingscamera's hingen aan hun bedrading naar beneden. Plotseling hoorde ik: “RENNEN!, RENNEN!, RENNEN! Ik keek omhoog naar de linkerkant en ik zag dat het Marriot Hotel bijna was verdwenen en overal lagen lichamen, ik riep: God, help me! En het enige wat ik zag was een brandweerwagen die voor het gebouw stond en ik dook daar onder en toen begon het gebouw van bovenaf in te storten en hoorde je: BOEM!!, BOEM!!, BOEM!! En de brandweerwagen zakte steeds lager. En alles wat ik dacht was: Alsjeblieft, laat mijn moeder mij nog herkennen, alsjeblieft. Ik wilde niet dat mijn moeder zou zien wat ik zojuist had gezien. Plotseling was er stilte en toen was er een stofwolk en er was overal stof. En ik dacht: “Nu ga ik dood vanwege de stof, omdat ik geen adem meer kan halen.” Je voelde je longen uitzetten en samentrekken, een langzame dood. Ik trachtte mijn ademhaling te controleren en mijn concentratie.

Ik had verwacht dood te gaan, maar gelukkig waren tv-zenders aan de overkant van de straat aan het filmen en zij gaven heel precies aan waar de laatste man die uit het gebouw was gekomen zat. En dat is waarom de reddingswerkers mij onder het puin vandaan kon trekken.

5 Heroes To Remember This September 11



Moira Smith, NYPD

Officer Moira Smith was a 13 year veteran of the New York Police Department. She was married to another NYPD officer, Jimmy Smith, and had a two-year-old daughter named Patricia. Officer Smith had shown heroism in the line of duty before, earning the Police Department's Distinguished Duty Medal for her actions during the Aug. 27, 1991 subway crash in Union Square in which five were killed and more than 130 hurt. She saved dozens of lives that day, and on September 11, she would selflessly risk her life again to help other victims get out safely.

"She was ... oh, God ..." Charles Barbuti, a lieutenant in the 13th Precinct and Smith's friend, paused before continuing. "I would have to describe Moira as active, dedicated, courageous. We had indications that on a number of occasions she had come out of the World Trade Center, carrying people out, then gone back in. She had the opportunity to leave and she chose not to."

... "She was a lot of fun," Barbuti said. She was vivacious, she was fun-loving, she was a joy to be around. That may sound like a cliché, speaking well of people who have passed, but in her case, it was true. She made everyone around her feel comfortable. Everyone liked her. No one had a harsh word to say about her."

Smith put her life in danger to rescue people trapped in the World Trade Center, and ultimately, made the ultimate sacrifice that day. She was posthumously awarded the New York City Police Department's Medal of Honor for her heroism that day. Her remains were recovered in March of 2002, and an East River high-speed ferry was named for her. Of the 23 NYPD officers killed on September 11, she was the only female. She was finally laid to rest on what would have been her 39th birthday.



Welles Crowther

It was not Welles Crowther's job to save anyone's life on September 11. He worked for Sandler O'Neill and Partners on the 104th floor of the South Tower as an equities trader. At about 9:00 in the morning, he was on the phone in his office. His body would be recovered from the lobby along with NYFD firefighters. Having worked as a volunteer firefighter as a teenager, when disaster struck, Welles Crowther sprung into action.

They sat bloody and petrified — the lights out, smoke engulfing the room and pain searing through their bodies. There was no escape from where they were in the South Tower, in pieces after being hit by United Airlines Flight 175 as far as they could tell.

Then out of nowhere, a young man burst in and took control. In a strong, authoritative voice, he directed them to the stairway — which was veiled by darkness, wreckage and haze — telling the injured to get out and the healthy to help them down.

"I see this incredible hero, running back and forth and saving the day," recalled Judy Wein. "In his mind, he had a duty to do — to save people."

"He's definitely my guardian angel — no ifs, ands or buts — because without him, we would be sitting there, waiting [until] the building came down," echoes Ling Young.

Wein and Young were separated by a few minutes and a few floors that day, but they share a similar story and a single hero: Welles Crowther. Both women credit the equities trader and volunteer firefighter with saving their lives and dozens of others on September 11.

Crowther has been credited with saving at least 18 lives that day, if not more. One of the people he helped escape, Ling Young, keeps a framed photo of him in her home. He exited and entered the building at least three times, helping evacuate trapped victims. He ultimately perished when he entered the building one last time before it collapsed with other firefighters, making their way up the South Tower with the "Jaws of Life" to free more people. His body was recovered March 19, 2002.

Welles Crowther was an investment banker, not a firefighter or a police officer. He could have easily just exited the building and got himself to safety with no shame whatsoever. Instead, he found the courage to go above and beyond what was required of him, helping many people out of the tower and saving countless lives.



Tom Burnett

Tom Burnett was the COO and vice president of Thoratec Corporation, a medical devices company. He had a wife, Deena, and three daughters. On September 11, he was on United Airlines Flight 93. After the plane was hijacked, he called his wife and found out about the attacks on the World Trade Center.

Mr. Burnett phoned his wife Deena four times. In the first call he told her about the situation on the plane and asked her to call authorities. The second time he phoned, he told her that he believed their captors were going to fly the plane into the ground. “The next time he called,” Mrs. Burnett said, “I could tell they were formulating a plan.” In the last call, he reportedly said, “I know we’re going to die. There’s three of us who are going to do something about it.”

Rather than just accept his fate, Burnett decided to act. He, and a small group of other passengers, decided to fight back against the hijackers. While the plan had been to regain control of the plane, they all ultimately perished when the plane crashed in that rural Pennsylvania field. Burnett knew that this was likely to be his fate, and chose to fight back anyways.

While we will never know the exact intended target of Flight 93, it’s generally accepted that the hijackers’ target was either the White House or the US Capitol building. What would have happened if they hadn’t fought the hijackers? What would have happened if they had decided to just accept their fate? If they had gone along with the hijackers, without fighting back? It’s a thought too horrifying to even consider.

It took incredible bravery that day to fight the hijackers, knowing that even if they did, it could cost them their lives.



Leonard Hatton, FBI

Special Agent Leonard Hatton was on his way to work that morning when he saw smoke and fire coming from the North Tower of the World Trade Center. He responded immediately, even though he wasn't even tasked with responding to the emergency. From the roof of the Marriott Hotel, he reported the second plane crashing into the South Tower.

He then entered one of the towers, helping to evacuate victims until the towers fell.

He radioed the F.B.I. and relayed what he was seeing, one of his supervisors recalled, "then tried to pitch in and help as best he could."

For Mr. Hatton, 45, that meant going into the burning buildings and getting people out. "He didn't have to do that, but that was my husband," Mrs. Hatton said. "He joined right in with the fire department to help people and gave his life for it."

Special Agent Hatton was a veteran of the Marine Corps, a volunteer firefighter, and had a wife and four children. He must have been an extraordinary man — fighting fires as a volunteer firefighter, fighting for freedom as a Marine, fighting crime as an FBI agent, and finally, fighting to save lives when it wasn't his responsibility. When everyone else was running out, he was running in.

Ronald Bucca, New York Fire Marshal



Ronald Bucca served in the Army for 29 years, serving with the 101st Airborne during active duty. He served in the Special Forces, Green Berets and the Defense Intelligence Agency, and was promoted to Warrant Officer, U.S.A.R, in 2001. After being discharged from active duty, he went on to join the New York Fire Department in 1978, eventually becoming fire marshal. He continued to serve as a reservist in the Army's Special Forces. He was a firefighter for 23 years, and would become New York's only fire marshal ever to be killed in the line of duty.

The last I had seen Ron was on August 12, 2001, where I worked with him during a special operations mission exercise, (very similar to the events that were to unfold a month later). And since we were supposed to attend WOBC together in October, we were in constant contact. He was a great man, and someone who I began to mentor off of.

Ron responded to the WTC attacks on 9/11. He was heading towards the 74th floor of the second tower when he was separated from his supervisor, who went to help a woman out of the building. Shortly after that the towers collapsed, he was the only Fire Marshall missing until October 23, 2001. They recovered his body close to one of the stairwells. He is the first Fire Marshall to be killed in the line of duty.

Ron had saved a number of people, by assisting them in escaping from the building. Make no mistake, Ron knew what he was getting into when he entered that hell. Besides being in the MI field in the Army, Ron was also part of the terrorism task force in NYC. He even had plans in his locker of the WTC's!. And saying all that, the man ran into the building. For those of you who have not had the opportunity to visit my city, or the downtown area, I can only tell you that it is a city onto itself. The man is a hero.

Bucca made it all the way to the 78th floor before the building collapsed. His remains were recovered from a stairwell on October 23, 2001. In recognition of his military service and his heroism on 9-11, a US Army camp in Iraq was named Camp Bucca in his honor.

De aanslagen op 11 september 2001

Manhattan, New York (USA)



World Trade Center voor 9/11



Brandweermannen en politie





Ground Zero weer in opbouw



Flag met alle namen van de overledenen



De St. Paul's Chapel, staat tegenover het World Trade Center, na de aanslag heeft deze kapel opvang en eten voor de reddingswerkers verzorgd.



Het herdenken van de overledenen



Uniform van een van de brandweermannen, die het redden van mensenlevens vaak met hun eigen leven hebben moeten bekopen.

Aanslagen op 11 september 2001 (Wikipedia)



De brandende Twin Towers, 10 minuten na de inslag van het tweede vliegtuig

Plaats	New York City; Arlington County (Virginia); & nabij Shanksville (Pennsylvania), Verenigde Staten
Datum	11 september 2001
Tijd	8:46 – 10:28 UTC-4
Wapen(s)	Vliegtuigen
Doden	2998 (exclusief de 19 kapers, inclusief 24 vermisten)
Gewonden	6291+
Dader(s)	Al Qaida

De **aanslagen op 11 september 2001**, naar de Amerikaanse datumnotatie (maand/dag) vaak aangeduid als *9/11* (Engels: *nine eleven*), omvatten een viertal terroristische aanslagen die op de ochtend van dinsdag 11 september 2001 door middel van gekaapte passagiersvliegtuigen in het noordoosten van de Verenigde Staten werden uitgevoerd. De Saoedi-Arabische multimiljonair Osama bin Laden en zijn islamistische terreurorganisatie Al Qaida worden voor deze aanslagen verantwoordelijk gehouden.

Op deze datum boorden zich twee vliegtuigen in de *Twin Towers* van het World Trade Center, gelegen op de zuidelijke punt van Manhattan in New York City en een ander vliegtuig in het *Pentagon*, in de buurt van Washington D.C. Een vierde vliegtuig stortte neer in de buurt van Shanksville (Pennsylvania).

De aanslagen werden volgens officiële rapporten uitgevoerd door negentien uit het Midden-Oosten (met name uit Saoedi-Arabië) afkomstige leden van Al Qaida.

Deze terroristische aanslagen worden beschouwd als een van de grootste uit de geschiedenis. Volgens officiële cijfers uit februari 2005 kwamen bij de aanslagen 2974 mensen afkomstig uit meer dan 90 landen om het leven, wat meer is dan bij de aanval op Pearl Harbor. Van nog 24 vermisten wordt aangenomen dat ze overleden zijn.

Verloop van de aanslagen



Het World Trade Center, kort na het instorten van de tweede toren

Om 8:46 uur lokale tijd op de ochtend van 11 september vloog het geëvacueerde passagierstoestel American Airlines-vlucht 11 de noordelijke WTC-toren op vrij grote hoogte binnen. Bij de inslag ontstond een grote explosie, waarna er in de toren brand ontstond. De tanks van het toestel zaten nog vol met kerosine; het was kort tevoren opgestegen van Logan International Airport in Boston, met als bestemming de westkust van de VS.

Bijna twintig minuten later, om 9:03, boorde United Airlines-vlucht 175 zich iets lager in de zuidelijke toren, waardoor eveneens brand ontstond. Aanvankelijk bleven beide torens staan, wat degenen die zich in de verdiepingen onder de inslaggebieden bevonden nog enige gelegenheid bood om te vluchten. De zuidelijke toren stortte om 9:59 als eerste volledig in, de noordelijke toren volgde om 10:28 na 102 minuten gebrand te hebben. Hierbij is vrijwel iedereen die zich

op dat moment nog in de torens bevond om het leven gekomen. Enkele mensen overleden later aan longaandoeningen als gevolg van de gigantische hoeveelheid vrijgekomen stof. Rond 17:20 stortte ook een derde gebouw van het WTC compleet in, wat achteraf een direct gevolg bleek van de schade die dit gebouw als gevolg van het instorten van de Twin Towers had opgelopen. Daarnaast raakten ook de WTC-gebouwen 3 t/m 6 zwaar beschadigd, de meeste hiervan moesten achteraf worden gesloopt.

Men schat dat er iets minder dan 1400 mensen in de noordelijke toren aanwezig waren op het moment dat deze instortte. Onder de slachtoffers waren 348 brandweermannen en 62 politiemensen die direct na de inslagen te hulp waren geschoten. Vanwege de zeer dikke rook had het absoluut geen zin om te proberen met behulp van reddingshelikopters mensen van de daken van de torens te redden. Om aan de verbrandingsdood te ontsnappen pleegden tenminste 200 mensen zelfmoord door zich vanuit de torens naar beneden te laten vallen. Van deze vallende mensen zijn verschillende video-opnames gemaakt waarvan er een zeer bekend is geworden onder de naam *The Falling Man*.



Iets meer dan een half uur nadat vlucht 175 in de zuidelijke toren was gecrasht, om 9:37, boorde een derde vliegtuig, American Airlines-vlucht 77 zich in het gebouw van het Amerikaanse ministerie van Defensie, het Pentagon, in Washington D.C.



Een vierde toestel van United Airlines met vluchtnummer 93, eveneens gekaapt, stortte die ochtend neer in een veld even buiten Pittsburgh. Uit de transcriptie van geheime opnames uit de cockpit valt volgens de FBI op te maken dat een van de kapers de zelfmoordpilot Ziad Jarrah "adviseerde het vliegtuig te laten neerstorten om een einde te maken aan de poging van de passagiers het te heroveren". Aangenomen wordt dat dit heeft verhinderd dat het beoogde doel, wellicht het Capitool of het Witte Huis, werd bereikt. Alle vier de passagierstoestellen waren eigendom van American Airlines en United Airlines en vlogen binnen het normale dienstrooster. Sommige wrakstukken van de vliegtuigen zijn verspreid gevonden over enkele kilometers.

Doden, schade en impact

Doden (inclusief kapers)		
New York City	World Trade Center	2604 doden en 24 vermissingen
	American 11	87
	United 175	59
Arlington	Pentagon	125
	American 77	59
Shanksville	United 93	40
Totaal		2974 doden en 24 vermissingen

Niemand van de inzittenden van de vier betrokken vliegtuigen, inclusief de kapers, overleefde de aanslagen. Van de 2973 mensen die bij de aanslagen omkwamen, heeft men slechts 1585 personen op basis van de gevonden menselijke resten kunnen identificeren. Van de in totaal 19 916 menselijke overblijfselen konden er 10 190 worden getraceerd. Het Pentagon gaf 240 vermisten op. Inmiddels staat vast dat allen zijn omgekomen.

De Twin Towers en het gebouw aan 7 World Trade Center van het WTC-complex werden geheel vernietigd, de officiële verklaring meldde dat de gebouwen waren ingestort door brand, enkele andere gebouwen werden vanwege de aanzienlijke schade later gesloopt. Ook een klein deel van het Pentagon raakte zwaar beschadigd. De totale schade van 9/11 wordt geschat op meer dan 20 miljard dollar.

In de Verenigde Staten heerste na de aanslagen lange tijd een gevoel van nationale rouw. Over de hele wereld maakten de aanslagen buitengewoon veel indruk. De pers speelde hierbij een grote rol. De aanslag met het vliegtuig dat de zuidelijke toren binnenvloog, was zelfs direct op de televisie te zien. Later bleek dat twee camera's ook de eerste crash hadden vastgelegd.

Verantwoordelijkheid



Multimiljonair **Osama bin Laden**, naast Ayman al-Zawahiri een van de leiders van Al Qaida, wordt door de Amerikaanse overheid voor de aanslagen verantwoordelijk gehouden, alhoewel hij hiervoor niet officieel is aangeklaagd.

Aanwijzingen in verschillende onderzoeken zouden in zijn richting wijzen. Onder andere vond men een videocassette waarin Bin Laden pochte dat de aanslagen 'beter' zouden zijn gelopen dan hij had gehoopt. Op 22 april 2005 zei de Marokkaanse Fransman Zacarias Moussaoui voor de rechtbank dat hij door Osama bin Laden was uitgekozen om het Witte Huis in te vliegen. Moussaoui werd op 3 mei 2006 tot levenslang veroordeeld wegens zijn betrokkenheid bij de aanslagen. Op 23 mei 2006 ontkende Osama bin Laden echter de betrokkenheid van Zacarias Moussaoui in een audioboodschap.

Aanvankelijk heeft Osama bin Laden de betrokkenheid bij de aanslagen ontkend. Niettemin vroegen de VS aan Afghanistan (waar hij zich al veel langer ophield) om zijn uitlevering. Na een ultimatum van de VS kwamen honderden Taliban-schriftgeleerden bijeen om te beraadslagen. Men verzocht Bin Laden Afghanistan te verlaten en wenste te onderhandelen met de VS. De VS gingen daar niet op in. Osama bin Laden liet weten alleen in een islamitisch land berecht te willen worden. Hij riep later per video op tot een *jihad* van alle moslims tegen "het zionisme en de kruistochten" en ook tegen de Verenigde Staten. Hij erkende in bedekte termen verantwoordelijk te zijn voor de aanslagen. De Verenigde Staten gingen daar ook niet op in.

Een onderzoek naar wie verantwoordelijk is voor deze terreurdaad resulteerde in een officieel document van de Britse regering getiteld *Responsibility for the terrorist atrocities in the United States, 11 September 2001*. Dit document is met name gebaseerd op informatie van inlichtingendiensten en is dan ook niet bedoeld voor de eventuele juridische vervolging. De Britse en de Amerikaanse regering concluderen op basis van de informatie genoemd in het document dat Osama bin Laden en zijn terreurnetwerk voor de aanslagen verantwoordelijk waren. Na aanvankelijke geheimhouding heeft de Britse premier Tony Blair, die zich steeds meer ontpopte als een van de drijvende krachten achter de *oorlog tegen het terrorisme*, het document op 4 oktober 2001 op zijn website gezet.

Ook in oktober en november 2001 doken nog enkele video-opnamen op met toespraken en gesprekken van Osama bin Laden. Deze werden allereerst door de Arabische televisiezender Al Jazeera uitgezonden. De Saoediër heeft de aanslagen van 11 september daarin niet direct opgeëist, maar zijn betrokkenheid bij en instemming met de aanslagen lijken uit deze videobeelden opnieuw te kunnen worden gedestilleerd.

De kapers

Tijdens de kapingen konden sommige passagiers via hun mobiele telefoon contact maken met bekenden, waardoor er gegevens bekend werden. In elk van de vier gekaapte toestellen zaten 4 à 5 kapers, slechts gewapend met messen; in totaal ging het om negentien kapers. Een onbekend aantal bemanningsleden werd neergestoken of gekneveld. De kapers maakten gebruik van messen die toen in de VS nog niet verboden waren aan boord. Zo konden ze door de veiligheidscontroles komen.



Mohammed Atta

Vermoedelijk was de kaper Mohammed Atta de leider van de operatie, en wisten maar enkele andere kapers dat ze met een zelfmoordaanslag bezig waren. Op 14 september 2001 kwam de FBI met een lijst van personen die geïdentificeerd waren als de kapers, Mohammed Atta, Satam al Suqami, Waleed al Shehri, Wail al Shehri, Abdul Aziz al Omari, Fayez Banihammad, Ahmed al Ghamdi, Hamza al Ghamdi, Mohand al Shehri, Saeed al Ghamdi, Ahmad al Haznawi, Ahmed al Nami, Majed Moqed, Salem al Hazmi. Het merendeel (15) was afkomstig uit Saoedi-Arabië, twee kwamen uit de Verenigde Arabische Emiraten, één uit Egypte en één uit Libanon.

Er zijn volgens de FBI aanwijzingen dat de kapers vanaf de grond door anderen werden aangestuurd. De gekaapte toestellen zijn op hun doelen afgestuurd door kapers met een uitstekende vliegvaardigheid. Een aantal van hen had vanaf het najaar van 2000 vlieglessen gevolgd. Drie van hen zijn daarmee begonnen bij een tweetal vliegscholen in Florida, waarvan de eigenaars Nederlanders zijn.

Gevolgen

Directe gevolgen



Ruïnes op Ground Zero



Ground Zero - mei 2005 - wederopbouw in

Al het vliegverkeer boven het grondgebied van de Verenigde Staten werd binnen een uur stilgelegd. Wereldwijd raakte hierdoor het vliegverkeer ontregeld. Op Schiphol moest een geïmproviseerd onderkomen gevonden worden voor duizenden gestrande passagiers. De stillegging heeft drie dagen geduurd. Ook bleek het onmogelijk om alle vliegtuigen die in het Amerikaanse luchtruim aanwezig waren te laten landen. Defensie had dit bevolen, maar de vliegtuigen dienden uit te wijken naar Canada en zelfs Europa. Na drie dagen mochten buitenlandse passagiersvliegtuigen weer landen op Amerikaans grondgebied.^[3]

De FBI begon een grootscheeps onderzoek naar de daders van de aanslagen, waarbij in totaal 7000 mensen werden ingezet. De Amerikaanse strijdkrachten werden in de hoogste staat van paraatheid gebracht. Amerikaanse ambassades, waaronder die in Den Haag en Brussel, werden na de aanslagen zeer streng beveiligd.

Oorlog tegen het terrorisme

De Verenigde Staten beschouwden de aanvallen als een directe oorlogsverklaring aan de VS. De VS heeft daarop bij monde van president George W. Bush, minister van Buitenlandse Zaken Colin Powell en minister van Defensie Donald Rumsfeld de oorlog verklaard aan het terrorisme en doet daarbij een beroep op het NAVO-verdrag (zie ook: Oorlog tegen het terrorisme).

Economische gevolgen

Beurskoersen zakten onmiddellijk na de aanslag fors in. Vooral luchtvaartmaatschappijen en aan het toerisme verwante bedrijven leden enorme verliezen. Economisch herstel na de reeds ingezette kleine recessie werd door dit alles bemoeilijkt. De financiële prioriteiten van de Amerikaanse regering werden verschoven. Een maand na de aanslag hadden 200 000 Amerikanen hun baan verloren, waarvan 100 000 in de vliegtuigindustrie. De Amerikaanse overheid presenteerde een stimuleringsprogramma. De beurs van New York werd heropend op 17 september 2001. Aanvankelijk was het zwaar weer voor beleggers, maar enkele maanden later waren de beurzen in het algemeen redelijk van de klap hersteld.